

Gazeta Współczesna

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 236 (8624)

Białystok — Łomża — Suwałki, poniedziałek, 16 października 1978 r.

Nakład: 134.996

A

Cena 1 zł

Tkaniny sukienkowe, krawcowe, zastonowe, piaseczkowe itp. pochodzą m. in. z łódzkiego zakładu zjednoczenia tkalni jedwabiu „Brokat”.

Roczna produkcja „Brokatu” wynosi 25 mln m bieżących: 65 proc. — to materiały pierwszego gatunku. Spora część produkcji, dzięki wysokiej jakości, wędruje na eksport, głównie do ZSRR.

NA ZDJĘCIU: przy pracy na nowoczesnym krośnie MAV — krawczyca Janina Pipińska.

CAF — Zbraniecki

Zakończenie wizyty E. Wojtaszka w Grecji

ATENY (PAP) — Specjalny wysłannik PAP, Bronisław Tronicki, relacjonuje:

W sobotę dobiegła końca wizyta ministra Spraw Zagranicznych PRL Emila Wojtaszki w Grecji, złożona na zaproszenie greckiego ministra Spraw Zagranicznych Jorjosa Rallisa. Rozmowy polsko-greckie zakończyły się przyjęciem wspólnego komunikatu. Polski

Spotkanie E. Gierka z członkami Komitetu ds Rynku Wewnętrznego

WARSZAWA (PAP) — I sekretarz KC PZPR EDWARD GIEREK spotkał się 14 bm. z członkami Komitetu ds Rynku Wewnętrznego przy Radzie Ministrów. W spotkaniu uczestniczyli: członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR STEFAN OLSZOWSKI, sekretarz KC PZPR JÓZEF PIKOWSKI, członek Sekretariatu KC, kierownik Wydziału Przemysłu Lekkiego, Handlu i Spożycia KC PZPR — ZDZISŁAW KUROWSKI.

Komitet ds rynku reprezentowali m. in.: przewodniczący, wiceprezes Rady Ministrów

prof. Tadeusz Pyka, minister Handlu Wewnętrznego i Usług Adam Kowalik, minister Finansów Henryk Kisiel, minister Przemysłu Spożywczego i Skupu Emil Kołodziej, prezes CSZR „Samopomoc Chłopska”, minister Jan Kamiński i przewodniczący Państwowej Komisji Cen, minister Eugeniusz Grochal.

Obecny był kierownik kancelarii Sekretariatu KC PZPR Jerzy Waszczuk.

Przewodniczący Komitetu poinformował o pracach podjętych dla realizacji założeń wynikających z poprzedniego spotkania z Edwardem Gierkiem, które odbyło się w maju tego roku. Zabierając głos w dyskusji, członkowie Komitetu poinformowali o aktualnej sytuacji na rynku wewnętrznym oraz przewidywanym stanie zaopatrzenia w IV kwartale br. Wiele uwagi poświęcono również zagadnieniom dotyczącym aktualnego stanu prac nad planem zaopatrzenia rynku w 1979 roku.

Na zakończenie spotkania I sekretarz KC PZPR stwierdził, że kierownictwo partii z wielką troską odnosi się do problemów i trudności występujących na rynku. Podkreślił, że wszystkie przemysłowe produkty, które w tym czasie powinny nadrobić zaległości w dostawach, przestępującej zawartych z handlem umów — tak w odniesieniu do ilości jak i jakości.

Pracowity czas rolników

* JESZCZE MOŻNA SIAĆ ZBOŻA * CO ZE SKUPEM ZIEMNIAKÓW? * KISZONKI W KAŻDYM GOSPODARSTWIE * MIASTO POMAGA WSI

Wykorzystując sprzyjające warunki atmosferyczne, rolnicy pracowicie spędzili ostatnie dni. W minioną sobotę i niedzielę na polach panował spory ruch. Nic dziwnego, skoro w trzech województwach na obszarze zbóżami ozimymi (głównie pszenicą) oczekuje około 50 tys. hektarów. Termin agrotechniczny siewu tej rośliny minął dość dawno.

Zdaniem specjalistów, zboża ozime w regionie północno-wschodnim kraju są wierniejsze w plonowaniu, niż jare. Dlatego lepiej później zasieć pszenicę, aniżeli pozostawić pole do wiosny.

Główny ciężar prac skupia się obecnie przy wykopkach ziemniaków, które w tym roku obrodziły nieźle. Do zbioru pozostało około

20 proc. kartofli. Zdarzają się jednak kłopoty z ich zbieraniem. Z Łomży donoszą, iż plan wyśki ziemniaków do innych województw określony przez Centralny Związek Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” w Warszawie na poziomie 15 tys. ton okazał się nieporozumieniem. Po wysłaniu trzech tys. ton w kierunku Gdańska, z pozostałej ilości aresztu zrezygnowali. Rolnicy są zdegustowani, gdyż umowy z nimi zawarto, a ziemniaków GS kupić nie chce. Takiego planowania akceptować, oczywiście, nie można.

Inna sprawa, że ziemniaki można sprzedać wiosną, kiedy ceny będą bardziej korzystne. Okopowe należy prawidłowo zakonserwować i przechować.

ciąg dalszy na str. 2

Obrady sesji korczakowskiej dobiegły końca

WARSZAWA (PAP) — Niedziela była ostatnim dniem odbywających się w Warszawie obrad międzynarodowej sesji naukowej „Janusz Korczak — życie i dzieło”. W sesji uczestniczyli działacze społeczni i pedagodzy oraz przedstawiciele komitetów korczakowskich z kilkunastu krajów m. in. ZSRR, Czechosłowacji, NRD, Belgii, Francji, RFN, USA a nawet — Australii. Wczoraj obradowali oni w czterech sekcjach problemowych, poświęconych biografii J. Korczaka, jego twórczości literackiej, metodom poznawania psychiki dziecka i systemowi wychowawczemu.

ciąg dalszy na str. 2

Ruszyła turbina 7 bloku w elektrowni „Rybnik”

KATOWICE (PAP) — 15 bm. budowniczości elektrowni „Rybnik” uruchomili turbinę siłowego z kolei bloku o mocy 200 MW. Stan potężnego agregatu, zmniejszonego przez ekipy specjalistów z wrocławskiego „Energomontażu — Zachodu”, jest bardzo dobry.

W poniedziałek z rybnickiej „siódemki” powinien popłynąć pierwszy prąd, zasilając państwową sieć energetyczną. W elektrowni „Rybnik” kontynuowane są równocześnie intensywne prace montażowe przy kończącym tę inwestycję — bloku nr 8.

Odznaczenia i kwiaty dla nauczycieli

BIAŁYSTOK

W połowie ub. tygodnia rozpoczęły się w Białymstoku i województwie uroczystości związane z Dniem Nauczyciela. W niektórych placówkach dydaktyczno-wychowawczych powołano je z obchodami 35 rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego. Np. w dwu białostockich szkołach podstawowych — nr nr 15 i 26 zostały otwarte Izby Pamięci Narodowej, a wyróżniający się w pracy nauczyciele otrzymali nagrody i wyróżnienia resortowe.

Na piątkowym spotkaniu w Belwederze zostały nadane tytuły honorowe „Zasłużony Nauczyciel PRL” kuratorowi Oświaty i Wychowania w Białymstoku — Edwardowi Kryśkiemu i emerytowanemu wiceministrowi Kuratorium — Henrykowi Borysowi.

W sobotę, w auli Akademii Medycznej spotkali się z nauczycielami przedstawiciele wojewódzkich i miejskich władz partyjnych, administracyjnych i oświatowych. Zebranych powitała prezes Rady Miejskiej Związku Nauczycielstwa Pol-

skiego w Białymstoku — Krystyna Hajduk. Inspektor Oświaty i Wychowania — Zdzisław Lejwoda — w okolicznościowym przemówieniu — omówił rolę i rangę nauczycieli w społeczeństwie. Stwierdził m. in., iż pedagogzy są coraz lepiej przygotowani do wykonywania się z obowiązku kształcenia młodego pokolenia na miarę aktualnych osiągnięć nauki i techniki oraz wychowania dzieci i młodzieży na patriotów, obywateli politycznie i społecznie zaangażowanych w pracę dla Ojczyzny.

Wysoka ocena pracy nauczycielskiej znalazła odzwierciedlenie w liczbie przyznanych odznaczeniach, nagrodach i wyróżnieniach.

Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski uhonorowani zostali: nauczycielka III LO w Białymstoku — Irena Dawidziuk i emerytowany nauczyciel Zespołu Szkół Zawodowych w Hajnówce — Leon Tokarzewicz.

Ponadto 179 nauczycielom wręczono Złote Krzyże Zasługi, 9 — Srebrne, a 18 — Brązowe Krzyże Zasługi.

Nagrody resortowe ministra Oświaty i Wychowania otrzymało 88 pedagogów, a nagrody kuratora Oświaty i Wychowania — 21 osób. Medalami Komisji Edukacji Narodowej wyróżniono nauczycieli: Halinę Blecharczyk, Jadwigę Bory-

ciąg dalszy na str. 2

Zakończenie wizyty delegacji ZSRR w Rumunii

BUKARESZT — W niedzielę delegacja KPZR na czele z członkiem Biura Politycznego KC PZPR, ministrem Spraw Zagranicznych ZSRR, Andriejem Gromykiem, zakończyła przyjacielską wizytę w Rumunii, gdzie przebywała na zaproszenie KC Rumuńskiej Partii Komunistycznej i 15 bm. powróciła do kraju.

Dyktator Somoza przedłuża stan wyjątkowy

BUENOS AIRES — Jak donoszą z Managui, dyktator Nikaragui Anastasio Somoza wydał w piątek dekret, przedłużający stan wyjątkowy w tym kraju do 30 kwietnia 1979 roku. Gen. Somoza utrzymał też godzinę policyjną.

Prezydent Mobutu w Angoli

LUANDA — Prezydent Zairu, Mobutu Sese Seko, przybył w niedzielę z oficjalną 3-dniową wizytą do Angoli na zaproszenie prezydenta tego kraju, Agostinho Neto. Prezydentowi Zairu towarzyszyły 140-osobowa delegacja złożona z członkami rządu.

Szczet arabski 2 listopada

PARYŻ — W sobotę w stolicy Iraku podano oficjalnie do wiadomości, że planowane na 1 listopada br. arabskie spotkanie na szczycie odbędzie się 2 listopada w Bagdadzie. Odroczenie o 24 godziny otwarcia konferencji nastąpiło na życzenie uczestników szczytu.

PROGNOZY DLA WOJEWÓDZTWA: białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego.

Dziś zachmurzenie duże, okresami opady deszczu, mgły i mgły. Temperatura maksymalna 10 st., minimalna 8 st. C. Wiatry słabe południowo-zachodnie.

JUTRO — nieco chłodniej. Dziś i jutra: Florentyna i Ambroży. (śka)

Po czterech turach głosowania konklawe bez wyniku

RZYM (PAP) — Po raz pierwszy w godzinach przedpołudniowych i następnie w godzinach wieczornych nad Kaplicą Sykstyńską w Watykanie pojawił się w niedzielę czarny dym. Oznacza to, że pierwsze cztery tury głosowania na konklawe nie doprowadziły do wyboru nowego papieża, na miejsce zmarłego Jana Pawła I.

Rozmowy izraelsko-egipskie

WASZYNGTON (PAP) — W Waszyngtonie trwają rokowania egipsko-izraelskie na szczeblu ministrów spraw zagranicznych i obrony. Rozmowy są prowadzone w Biurze House — rezydencji prezydenta dla składających wizytę w USA przywódców obcych państw.

Z oświadczeń oświadczeń amerykańskich, egipskich i izraelskich wynika, że USA występuje w charakterze trzeciego uczestnika rozmów. Przy stole konferencyjnym zasiada delegacja amerykańska, której przewodniczy w pierwszych dniach obrad sekretarz Stanu, Cyrus Vance.

Wyrażenie zarysowała się taktyka trzech stron — USA, Izraela i Egiptu, zmierzająca do szybkiego uzgodnienia separatywnego układu, tak aby nie zdołał mu przeszkodzić żadne wydarzenia na Bliskim Wschodzie. Egipcjanie mówią o trzech tygodniach rozmów. Strona izraelska uważa, że na zawarcie układu potrzeba nieco więcej czasu, natomiast stanowisko USA zawarte jest w formule: „Im szybciej tym lepiej”.

Tradycyjna ceremonia akademicka — immatrykulacja, wykład inauguracyjny doc. dr Jerzego Niemca, dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii Filii Uniwersytetu Warszawskiego „60 lat niepodległości Polski” oraz „Gaudeamus” wypełniły sobotnią uroczystość.

W inauguracyjnym koncercie przygotowanym wspólnie przez wykładowców Filii oraz Filharmonię, wystąpili: Teresa Lewandowska, Ryszard Kulek, Mirosław Kulikowski, Zdzisław Chachaj. Łącznie w roku akademickim 1978/1979 w Białostockiej Filii Warszawskiej PWSM studiować będzie 76 osób.

Piąta inauguracja roku akademickiego w Filii PWSM

W sobotę w sali Filharmonii Białostockiej odbyła się — z udziałem wiceprezesa białostockiego — Zenona Switaja — piąta inauguracja roku akademickiego Filii Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej. Sekcja Pedagogiki Instrumentalnej i Wyższej Szkoły Muzycznej rozpoczęła się uroczystym systemem stacjonarnym na Wydziale Wychowania Muzycznego. Łącznie w roku akademickim 1978/1979 w Białostockiej Filii Warszawskiej PWSM studiować będzie 76 osób.

Sa już pierwsze sygnały

Kilowaty nie na straty

Po ogłoszonej kilka dni temu na łamach „Gazety” akcji „Kilowaty nie na straty” otrzymaliśmy pierwsze sygnały o niepotrzebnym, bądź nadmiernym zużyciu energii elektrycznej.

Na szosie od Walit do Gródka przy nowoczesnym, dotąd nie zamieszkanym osiedlu pali się ponad dwadzieścia żarówek... — informuje jeden z czytelników.

— Jestem mieszkańcem Gołdziej. Podobnie jak i wielu mieszkańców korzystam z ga-

zu. Na jego dostawy musimy czekać bardzo długo, nieraz nawet dwa miesiące. Z konieczności musimy nadmiernie zużywać prąd elektryczny. Mój ostatni rachunek za światło był dosyć duży. Zużyłem 460 kW na sumę 420 zł. Gdyby żona nie musiała używać elektrycznej maszyny, to można by zaoszczędzić co najmniej na trzy kilowaty. Przecież to na ilość mieszkań, którą mają podobne kłopoty, uzależniać się od kilowatów. Usprawnie-

nie dostaw gazu z Moniek spowodowałyby bardzo istotne oszczędności energii elektrycznej... — pisze Henryk Potocki.

Czas już najwyższy wyłączać część neonów, a przede wszystkim te, które są uszkodzone, mają niepełne teksty i rysunki... — oto kolejna propozycja naszego czytelnika.

Sadymy, że podobnych przykładów i możliwości zmniejszenia zużycia energii w województwach — białostockim, łomżyńskim i suwalskim —

pewnością znajdzie się więcej. Wystarczy tylko baczenie rozróżnić się wokół, w swym miejscu pracy, osiedlu, na ulicy, w mieszkaniu.

„KILOWATY NIE NA STRATY” — to nasze hasło. Zachęcamy do szerokiego udziału w naszej akcji.

Oczekujemy na wypowiedzi, sygnały i listy. Prosimy informować nas o wszelkich przejawach marnotrawstwa energii elektrycznej, niezasadonych przypadkach zwiększonego zużycia prądu, nadmiernej, bądź zbyt częstej oświetlenia. Wyłączamy każdą zbędnie zapalniczkę!

Niezwykle cenne są wszelkie inicjatywy i propozycje dotyczące oszczędności energii

ciąg dalszy na str. 2

NA ZDJĘCIU: osiedle „Jantar” w Łomży.

Fot. Z. Zaremba

Problemy łomżyńskiej mieszkaniówki

Wysokie progi — niskie podejścia

Kto nie był w ŁOMŻY przez ostatnie lata, na pewno zauważył, jak dużo zmieniło się w tym mieście od czasu jego awansu na stolicę województwa. Przyspieszenie w rozwoju społeczno-gospodarczym historycznego grodu i regionu jest faktem, a dokonany postęp daje władzom i społeczeństwu województwa powód do satysfakcji.

Rozbudowę i modernizację gospodarki łomżyńskiej oraz przeobrażenia w zasadniczym znaczeniu, dokumentują nowe zakłady przemysłowe i wzrost produkcji, lecz — co najbardziej rzuca się w oczy — szeroko rozwinięte budownictwo mieszkaniowe. O tempie na tym froncie inwestycyjnym świadczy następujące porównanie: gdy w całym przednim pięcioleciu zbudowano w Łomży 1548 mieszkań, to w ciągu ostatnich 2,5 lat ponad 1860.

Są i inne porównania, również pozytywne, gdy chodzi o rozwój miasta, ale które w jakimś stopniu —

w odczuciu oczekujących na mieszkania — osłabiają wymowę dokonania. Akcentując wzrost budownictwa, I sekretarz KM PZPR w Łomży — Antoni Drodowski dodaje zaraz, że w tym samym czasie ludność miasta zwiększyła się o 27 do 33 tysięcy. I stwierdza, że sytuacja mieszkaniowa jak dwa lata temu, tak i dzisiaj jest bardzo trudna.

Te same stwierdzenia zawiera analiza sporządzona przez Urząd Wojewódzki, referat sekretarza KW PZPR — Włodzimierza Michaluka i dyskusja na plenum KW w Łomży, poświę-

conym ocenie realizacji programu budownictwa mieszkaniowego w bieżącym pięcioleciu. Wprawdzie budujemy coraz więcej, zwiększa się metraż mieszkań i standard ich wyposażenia, ale zapotrzebowanie na nowe mieszkania jest wciąż ogromne. Mimo oddania w lata 1976—77 spółdzielczości mieszkaniowej ponad 1900 mieszkań, liczba członków i kandydatów spółdzielni wzrosła z 7300 do ponad 8 tysięcy. — A czas wycofywania na mieszkania — oświadcza naczelnik gminy Zambrów, Ireneusz Podeworny — wydłużył się w tym mieście do dziesięciu lat. Natomiast przewodniczący WKPP — Stanisław Grodzki uważa, że jeszcze przez najbliższe parę lat średnie zagrożenie na jedną izbę będzie w Łomżyńskim wyższe od średniej krajowej, a kolejki po klucze nie

ciąg dalszy na str. 3

Spotkanie Edwarda Gierka z członkami Komitetu ds. Rynku Wewnętrznego

Ciąg dalszy ze str. 1

tem oraz polepszenie organizacji we wszystkich ogniwach tak aby w sposób bardziej skuteczny zaspokajać potrzeby ludzi pracy. Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie niezbędnych ilości masowych towarów standardowych o wysokiej jakości. Niezbędne jest uwolnienie i rozwój sieci handlowo-usługowej zwłaszcza w nowych osiedlach. Warunkiem tego jest terminowa realizacja nowo budowanych obiektów handlowych i usługowych zgodnie z założeniami planu.

Edward Gierek przypomniał, że obecnie ważnym zadaniem władz terenowych i organizacji handlu jest zmagadnienie odpowiednich zapasów ziemniaków, warzyw i owoców w ilościach gwarantujących dobre zaopatrzenie ludności na okres zimy. Istotną sprawą jest także zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w obuwie i odzież zimową, zwłaszcza dla dzieci.

I sekretarz wskazał na potrzebę konsekwentnej realizacji programu rozwoju usług. Wciąż jeszcze wiele organizacji gospodarczych i przedsiębiorstw nie wywiązuje się z

przypadających na nie obowiązków świadczenia usług dla ludności. Ocenili pozytywnie podjęte już przedsięwzięcia w dziedzinie rozbudowy sieci popularnej gastronomii.

Edward Gierek podkreślił, że niezbędnym jest podjęcie bardziej skutecznych działań i środków dla stabilizacji kosztów utrzymania ludzi pracy. Zapewnienie wydajnego wzrostu produkcji i dostaw na rynek oraz rozwój usług powinno znaleźć się w centrum uwagi wszystkich organizacji partyjnych, resortów, jednostek gospodarczych i przedsiębiorstw.

Postęp w rokowaniach ZSRR — USA — W. Brytania w sprawie zakazu prób z bronią jądrową

GENEWA (PAP) — Korespondent PAP, Jerzy Wańkowicz, pisze:

Wznowione w Genewie rokowania ZSRR — USA — W. Brytania, mające na celu wypracowanie wspólnego projektu międzynarodowego układu o całkowitym i powszechnym zakazie doświadczeń z bronią jądrową, wykazują znaczny postęp. Potwierdził to rzeczniczy trzech mocarstw, stwierdzając iż w negocjacjach osiągnięto już istotne zbliżenie stanowisk w zakresie uzgodnienia postanowień przyszłego układu. Trzy mocarstwa przeszły od wymiany poglądów dotyczących ich podstawowych pozycji i zasad, do formułowania konkretnych ustaleń przyszłego porozumienia. Postęp został osiągnięty również w przygotowaniu tekstu protokołu dotyczącego eksplozji jądrowych w celach pokojo-

wych, który będzie stanowił integralną część układu o całkowitym i powszechnym zakazie doświadczeń z bronią jądrową. Uzgodniono również szereg innych elementów mających podstawowe znaczenie dla przyszłego układu.

Rzeczniczy stwierdzili, że międzynarodowa wymiana danych sejsmologicznych odegra poważną rolę w weryfikacji przestrzegania postanowień przyszłego układu. ZSRR, USA i W. Brytania uważają, że wszystkie państwa, które będą w przyszłości sygnatariuszami układu o całkowitym i powszechnym zakazie prób z bronią jądrową będą korzystały z prawa pełnego dostępu do wszelkich danych sejsmologicznych, niezależnie od tego, czy posiadają własne urządzenia kontroli sejsmicznej.

Podkreślono, że obecne rokowania — zgodnie z treścią dokumentu końcowego sesji rozbrojeniowej ONZ — powinny zmierzać do zaprzestania rozwoju dalszych systemów broni nuklearnej, do zaprzestania produkcji wszystkich typów tej broni i środków jej przenoszenia oraz do zaprzestania produkcji materiałów rozszczepialnych dla celów wojskowych.

Wybory do Landtagu w Bawarii

BONN (PAP) — W Bawarii odbyły się wybory do nowego Landtagu. 7,5 mln wyborców zdecydowało o obsadzeniu 204 miejsc deputatów w bawarskim parlamencie krajowym, a ponadto o składzie parlamentów regionalnych w siedmiu okręgach rządowych. Po otwarciu lokali wyborczych frekwencja była niewielka; w ciągu dwóch pierwszych godzin do urn wyborczych udało się niespełna 10 proc. uprawnionych do głosowania.

Powszechnie przypuszcza się, że bawarska konserwatywna Unia Chrześcijańsko-Polityczna (CSU) — partia Franza Josefa Straussa, uzyskała ponownie absolutną większość głosów i mandatów.

O mandaty w Landtagu Bawarii ubiega się 12 partii i grupowań politycznych.

W SKROCIE

* RADOM — W Warszawie — mieście upamiętnionym w historii Ludowego Lotnictwa Polskiego walkami, jakie w sierpniu 1944 r. stoczył i pułk lotnictwa myśliwskiego „Warszawa” — odbyła się 14 bm. z okazji obchodów 34-lecia LWP, uroczystość wmurowania aktu erekcyjnego pod Pomnik Lotnika.

* WASHINGTON — Prezydent USA Jimmy Carter podpisał zaaprobowany poprzednio w przysiężnym trybie przez Kongres budżet wojskowy USA, przewidujący wydatkowanie przez Pentagon w 1979 roku finansowym, 117,3 mld dolarów. Będzie to największy budżet ministerstwa obrony USA w okresie pokoju.

* BEJRUT — W niedzielę rano w Bejrucie słyszano było odgłosy eksplozji i strzałów z broni maszynowej. W mieście panuje nadal napięcie i dochodzi do sporadycznych incydentów zbrojnych, pomimo formalnie obowiązującego rozejmu. Mieszkańcy grupowani w zbrojnych oddziałach arabskich korpus bezpieczeństwa.

* BUENOS AIRES — 592-osobowe kolegium elektorale dokonało w niedzielę 11 bm. wyboru nowego prezydenta Argentyny. Wśród 10 kandydatów, w tym byłym prezydentem Juanem Peronem, zwyciężył kandydat partii Peronistycznej (PJ) — Jorge Rafael Videla.

* SOFIA — Jedna kobieta i dwóch mężczyzn spaliło się żywcem w eksplozji jadącym ze Sofii do Zagreb autobusu. Pojawienie się plamienia wywołało panikę wśród pasażerów, z których trzech odniosło rany wymagające w biegu z poglądy.

Kongres USA zaaprobował program energetyczny prezydenta Cartera

WASHINGTON (PAP) — Senat amerykański zaaprobował w niedzielę rano 60 głosami przeciwko 17 program energetyczny prezydenta Jimmy'ego Cartera, podług którego, projekt przewiduje zmniejszenie zużycia tego surowca o 2,5 miliona baryłek dziennie.

Przyjęty przez senat program Białego Domu jest jednakże poważnie okrojony. Prezydent Carter proponował w projekcie przedstawionym Kongresowi w kwietniu 1977 roku, oszczędność 4,5 miliona baryłek ropy naftowej dziennie do 1985 roku. Natomiast w ustalonej podczas debaty w Kongresie wersji, projekt przewiduje zmniejszenie zużycia tego surowca o 2,5 miliona baryłek dziennie.

Jarmark „Plody Jesieni” w Białymstoku

W ubiegłą sobotę na Tere-nach Wystawowych w Białymstoku otwarto jarmark „Plody Jesieni”, tradycyjnie już organizowany przez WZSR „Samopomoc Chłopska”. Celem tej imprezy handlowej jest ułatwienie mieszkańcom miasta zakupów owoców i warzyw, a jednocześnie zaprezentowanie osiągnięć spółdzielczości rolniczej. Na otwarcie jarmarku przybyli m. in.: przedstawiciele spółdzielczości z Łomży i Ostrołki.

W ubiegłą sobotę na Tere-nach Wystawowych w Białymstoku otwarto jarmark „Plody Jesieni”, tradycyjnie już organizowany przez WZSR „Samopomoc Chłopska”. Celem tej imprezy handlowej jest ułatwienie mieszkańcom miasta zakupów owoców i warzyw, a jednocześnie zaprezentowanie osiągnięć spółdzielczości rolniczej. Na otwarcie jarmarku przybyli m. in.: przedstawiciele spółdzielczości z Łomży i Ostrołki.

W ubiegłą sobotę na Tere-nach Wystawowych w Białymstoku otwarto jarmark „Plody Jesieni”, tradycyjnie już organizowany przez WZSR „Samopomoc Chłopska”. Celem tej imprezy handlowej jest ułatwienie mieszkańcom miasta zakupów owoców i warzyw, a jednocześnie zaprezentowanie osiągnięć spółdzielczości rolniczej. Na otwarcie jarmarku przybyli m. in.: przedstawiciele spółdzielczości z Łomży i Ostrołki.

Hasła KC KPZR z okazji 61 rocznicy Rewolucji Październikowej

MOSKWA (PAP) — Korespondent PAP Władysław Knyceł pisze: Dzienniki radzieckie opublikowały 14 bm. tradycyjne hasła KC KPZR w związku z 61 rocznicą Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

„Niech żyje Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa — główne wydarzenie XX wieku, początek epoki od kapitalizmu do socjalizmu. „Niech żyje marksizm — leninizm potężny i deoowy oręż ludzi pracy wszystkich krajów w walce z imperializmem, o zwycięstwo socjalizmu i komunizmu” — głosiło hasło.

W dokumencie tym podzwiera się KPZR — „inspirator i organizator zwycięskiej Rewolucji Październikowej, kierownicza i wodząca siła socjalizmu radzieckiego”. Akcentuje się „nienaruszalną jedność partii i narodu”.

KC KPZR przesyła „braterskie pozdrowienia partiom komunistycznym i robotniczym — niezłomnym bojownikom z imperializmem, o pokój, demokrację, niezawisłość narodową i socjalizm”.

KC KPZR „śle „braterskie

pozdrowienia narodom krajów socjalistycznych”. „Niech rozwija i umacnia się światowy system socjalizmu — decydująca siła walki antyimperialistycznej, ostoja pokoju, demokracji i postępu społecznego”.

„Niech umacnia się potężny niezłomny sojusz trzech podstawowych sił rewolucyjnych współczesności — światowego socjalizmu, międzynarodowego proletariatu i ruchu narodowowyzwoleńczego” — stwierdza w dokumencie.

„Braterskie pozdrowienia klasie robotniczej, wszystkim ludziom pracy i demokratom Chile, prowadzącym odważną walkę przeciwko faszyzmu i reakcji” — głosiło, kolejno hasło KC KPZR.

Wzywa się narody świata, by wzmagały wysiłki, „w walce o pełną likwidację napaści i agresji izraelskiej, o ustanowienie sprawiedliwego i trwałego pokoju dla wszyst-

kich państw i narodów Bliskiego Wschodu, przeciwko imperialistycznej ingerencji w wewnętrzne sprawy krajów arabskich”.

„Narody krajów europejskich wytrwale dążą do pełnej realizacji postanowień Aktu Końcowego KBWE do praktycznej realizacji w ko-

niecie pokoju, bezpieczeństwa, współpracy i postępu społecznego” — czytamy w dokumencie KC KPZR.

Hasła KC KPZR skierowane do narodów świata wzywają do walki o wyeliminowanie groźby nowej wojny światowej, o pogłębienie procesu odprężenia międzynarodowego, demaskowania intryg sił reakcji, agresji i militarizmu.

„Niech żyje leninowska po-

lityka zagraniczna Związku Radzieckiego”. „Niech zostanie w pełni wcielony w życie uchwalony przez XXV Zjazd KPZR program dalszej walki o pokój i współpracę międzynarodową, o wolność i niezawisłość narodów” — podkreśla dokument KC KPZR.

Inauguracja szkolenia politycznego w ZSL

WARSZAWA (PAP) — W ogniwach i instancjach Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego rozpoczyna się nowy rok szkolenia politycznego. Działalność szkoleniową obejmująca swym zasięgiem ponad 430-tysięczną szereg członków Stronnictwa, zmierza do umocnienia ich poczucia wspól-

odpowiedzialności za losy kraju i służy integracji moralnej — politycznej wszystkich sił społecznych wsi, umacnianiu ideowej zwrócenności szeregow ZSL oraz rozwijaniu

jedności działania jego ogniw z organizacjami PZPR w celu przyspieszenia postępu produkcyjnego w rolnictwie i rozwoju społecznego wsi.

I Zjazd Jemeńskiej Partii Socjalistycznej

PARYŻ (PAP) — W Adenie zakończył obrady I Zjazd Jemeńskiej Partii Socjalistycznej, której utworzenie proklamowano pierwszym dniem Zjazdu. W uchwale, rezolucjach i wypowiedziach uczestników Zjazdu znalazła

wyraz zdecydowana wola narodu LDRJ doprowadzenia do końca demokratycznych przeobrażeń w kraju i wdrożenia na drogę budowy socjalizmu. Wyrażono też bezkompromisowe stanowisko partii wobec imperializmu, syjonizmu, rasizmu i reakcji. Potępiono amerykańsko-izraelsko-egipskie plany na Bliskim Wschodzie. Zjazd

wysoko ocenił wysiłki krajów socjalistycznych zmierzające do osiągnięcia odprężenia międzynarodowego, zahamowania wyścigu zbrojeń i utrwalenia pokoju na całym świecie.

Zjazd uchwalił statut partii i program działania, określający cele i politykę JPS oraz perspektywę dalszej drogi LDRJ do socjalizmu. Wybrano kierownicze organa partii: Komitet Centralny, Biuro Polityczne i Sekretariat. Sekretarzem generalnym KC JPS został wybrany Abd al-Fattah Ismail.

Zastępca Hitlera Martin Bormann żyje w Chile?

BUENOS AIRES (PAP) — Ponownie ożyły spekulacje wokół tego czy zastępca Hitlera Martin Bormann żyje. Powodem nowych spekulacji stał się list, jaki otrzymał ukazujący się w Chile dziennik „Las Ultimas Noticias”. Autor listu, z pochodzenia Niemiec, podpisujący się literkami „H. von H. Wm.” pisał, że niedawno, w czasie niedzielnego spaceru na rynku miasta Talca zderzył się z jakimś mężczyzną. „Kiedy prosiłem o wybaczenie uczulem nagle, że drża mi noga. Zrobiło mi się słabo. Obawiałem się, że upadnę. Może przysiąg, że to był Bormann. Stary, tej samej tuższy, z nieczystymi posiwiałymi włosami. Wiem teraz na pew-

no, że nie umarł, tylko żyje w Chile”. Von H. Wm. pisał dalej, że spotkał się z Bormannem w Berlinie, kiedy interweniował u niego w sprawie swoje o aresztowanego brata. On sam spędził trzy lata w hitlerowskim obozie koncentracyjnym.

Kilka lat temu sąd we Frankfurcie n. Menem na podstawie antropologicznych badań czaszki znalezionej w Berlinie, orzekł, że Martin Bormann nie żyje. List żyjącego w Chile Niemca powoduje, że ponownie stanie się aktualne pytanie, czy nie ma żywego relikwiarza Hitlera. Twierdzą, iż był zastępca Hitlera żyjącym w jednym z krajów Ameryki Łacińskiej.

Czy wieloryby zadamowią się na Bałtyku?

BERLIN (PAP) — Przykład wieloryba „Ossi”, jak nazywają w NRD zabłąkanego na Bałtyku ssaka morską, skłania niektórych zoologów do przypuszczeń, że może się na tam „zadomowić” skoro tak długo umie sobie zdobywać tutaj pożywienie.

Właśnie kilka dni temu zostało rannym lub uległo zranieniu dymem. Strażacy musieli prowadzić akcję ratunkową od zewnętrznie ponieważ dostęp do wind i klatek schodowych został odcięty przez płomienie.

40 ton mogli wielokrotnie podziwiać czasowe NRD na wybrzeżu bałtyckim. „Ossi” nie zamierza dzielić losu swego „pobratymca” sprzed 127 lat, którego znalazł na n. w. i z n. w. z. Byłoby to bardzo niebezpieczne dla niego aniżeli przedłużony pobyt na Bałtyku. Może sam znajdzie drogę przez cieśninę — mówią mieszkańcy NRD.

Obraz Milleta za 600 tys. dolarów

WYSTAWIONY na aukcji obraz francuskiego malarza, Jeana Francois Milleta sprzedano za sumę rekordową 600 tys. dolarów. — Przedstawiający wieśniaka, który części rzeźby obraz namalowany w latach 1847—1848 został ostatnio w tajemniczych okolicznościach wywieziony z Francji: odnaleziono go niedawno na strychu jednego z domów nowojorskich.

Zdaniem rzeczniaka aukcji nowojorskiej obrazu XIX-wieczne białe ostatnio rekordy powodzenia wśród kolekcjonerów dzieł sztuki. Jest to już drugi obraz Milleta, sprzedany w Nowym Jorku. Pierwszy osiągnął dwa lata temu cenę 360 tys. dolarów.

Piramida Cheopsa kruszy się

KAIR (PAP) — Potężny blok granitu oderwał się w sobotę od jednego ze zboczy słynnej piramidy Cheopsa w Egipcie i stoczył się z wysokości 90 metrów. Wypadek ten na szczęście nie pociągnął ofiar w ludziach, chociaż w 1953 roku oderwanie się innego bloku granitowego spowodowało śmierć trzech osób.

Słynna piramida zbudowana 2600 lat p.n.e. jest coraz bardziej niebezpieczna dla wędrujących z względu na wietrzenie bloków kamiennych, które zostały po prostu ustawione przez starożytnych budowniczych jedne na drugich, bez zastosowania żadnego spoiwa.

Pracowity czas rolników

Ciąg dalszy ze str. 1

Około 70 proc. zbiorów kartofli przemacza się na pasze. Tymczasem tempo parowania i kiepska ziemia — z nie-licznymi wyjątkami — nie sadowała. Przykładowo w Suwalskim uparowano dotąd zaledwie 2 tys. ton, a plan jest ponad 10-krotnie większy. W tymże województwie sporo kolumn parowników jest zepsutych, m. in. w Jeleniewie, Paskiewie i Augustowie.

Jesień w rolnictwie, to tradycyjnie już okres gromadzenia pasz na zimę. Rolnicy nie-licznie opowiadają, że dobrej konserwacji zieleni, Fachowcy zalecają przy tym, by do traw, liści buraków cukrowych, kukurydzy i innych roślin pastewnych przeznaczanych na kiszki, dodawać jarą słomę i plewy. Nadmiar wody w zielonej masie nie sprzyja prawidłowemu przebiegowi fermentacji.

Duże spletnięcie prac polowych (coraz większego rozmachu nabiera zbiór buraków cu-

rowych) powoduje, że nie wszyscy producenci rolni sami dają radę. Do dobrych tradycji należy pomoc udzielana rolnictwu. W Suwalskim w sukcesie rolników przyszło 2,9 tys. osób z zakładów pracy oraz szkół ponadpodstawowych. Najlepszymi efektami mogą pochwalić się pracownicy Zakładu Rybnego oraz Przedsiębiorstwa Budownictwa Komunalnego w Giżyku. Z kolei w Komarnie „Wizna” pracuje młodzież ze szkół łomżyńskich, a w Porcie Jabłoni — uczniowie z Zambrowa.

Również w wielu gminach woj. białostockiego na polach spotkać można żalgi przedsięwzięcia państwowych i jednostek spółdzielczych. Każda gmina ma jeden taki patronatny zakład w Białymstoku, przeto z udzieleniem pomocy większych problemów nie ma. Spiesz się trzeba, gdyż spodziewane pierwsze przynioski mogą znacznie obniżyć wartość pokarmową ziemniaków i roślin pastewnych. (haka)

Kilowaty nie na straty

Ciąg dalszy ze str. 1

w zakładach pracy, instytucjach i placówkach usługowych. Pragniemy przedstawić ludzi i przedsiębiorstwa, które przyczyniły się do racjonalnego wykorzystania prądu.

Chećnie zamieścimy wypowiedzi i propozycje pracowników zakładów służb paliwowo-energetycznych.

Sądzimy też, że wiele na ten temat mogą powiedzieć pracownicy Zakładu Energetycznego w Białymstoku i poszczególne

głównych Rejonów Energetycznych w województwach białostockim, łomżyńskim i suwalskim. Zachęcamy ich do udziału w naszej akcji.

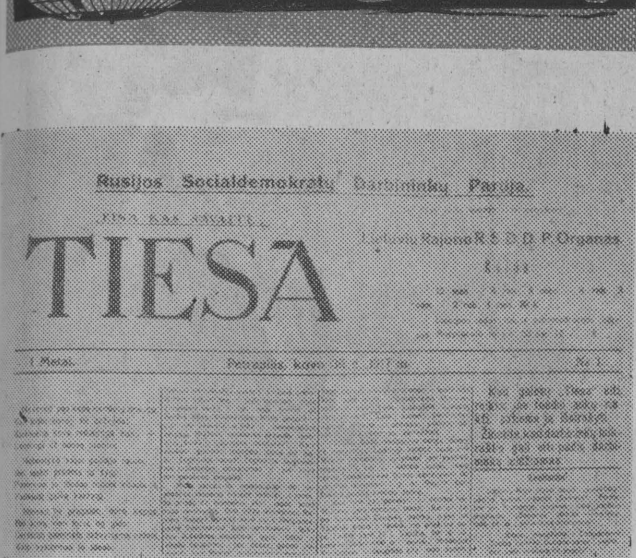
Liczymy także na inicjatywę i współpracę NOT, a szczególnie kół Stowarzyszenia Elektryków Polskich, pracowników naukowych Politechniki Białostockiej, nowatorów i racjonalizatorów, rzemieślników-elektryków.

Wszelkie sygnały, wypowiedzi, listy i propozycje należy

kierować na adres: Redakcja „Gazety Współczesnej”, Białystok, ul. Wesołowskiego 1, Dział Reporterski, tel. 232-41 wewn. 248, codziennie w godz. 9—14. NASZ TELEFON: 83-21-06.

Oszczędzając kilowaty przyczyniamy się do bardziej sprawnego funkcjonowania całej gospodarki narodowej, a także zmniejszamy konieczność stosowania czasowego wyłączenia dopływu prądu. (h-az)

Z zagranicy

Strona tytułowa pierwszego numeru „Tiesy”.

Fot. Z. Lenkiewicz

60 rocznica powstania
Komunistycznej
Partii Litwy

W tych dniach mija 60 lat od zjednoczenia organizacji komunistycznych i powstania jednolitej marksistowsko-leninowskiej partii klasy robotniczej na Litwie.

Rewolucyjny ruch litewski jest ściśle związany z historią ruchu rosyjskiego. Nawiązanie pierwszych kontaktów rozpoczęło się pod koniec wieku XIX. We wrześniu 1895 r. w Wilnie przebywał Lenin, prowadząc rozmowy z litewskimi socjaldemokratami. Od początku XX w. wśród wielonarodowościowej klasy robotniczej Litwy (Litwini, Polacy, Rosjanie, Żydzi), wielką rolę propagatora idei marksistowskiej odegrała leninowska „ISKRA”.

W wyniku reform, jakie zostały przeprowadzone na przełomie wieków, następowały wyraźne przemiany w strukturze klasowej społeczeństwa litewskiego. Przede wszystkim nastąpił wzrost siły ekonomicznej burżuazji wiejskiej i zwiększenie się szeregu proletariatu, co z kolei oddziaływało na działalność litewskich partii politycznych. Do głosu zaczęły dochodzić jednocześnie żywiły wsteczne.

Proletariat litewski, który wzięty aktywny udział w wydarzeniach rewolucyjnych lat 1905–1907, wiazał hasła wyzwolenia społecznego z hasłami wyzwolenia narodowego.

Do rozłamu w litewskiej socjaldemokracji doszło w latach I wojny światowej, w wyniku różnic w poglądach na jej charakter; zresztą podobne zjawiska miały miejsce w wielu innych państwach europejskich.

Rewolucyjni socjaldemokraci odeszli organizacyjnie od grupy oportunistów. Większość z nich zaczęła działać w wielu miastach Rosji (Piotrogradzie, Moskwie, Woroneżu), gdzie skupiali się największe masy uchodźców z Litwy.

12 kwietnia 1917 r. w Piotrogradzie zaczęło ukazywać się pierwsze bolszewickie pismo w języku litewskim — „TIESA” („Prawda”). Głównymi redaktorami pisma byli Vincas Mickiewiczus—Kapsukas i Zigmantas Aleksa—Angarietis. Trwałe formy organizacyjne przyjęły komórki litewskich bolszewików (zwane rejonami, czy sekcjami litewskimi), działające w Rosji od 10 października 1917 r., kiedy to przy KC SDPRR(b) utworzono Centralne Biuro Sekcji Litewskiej.

Więści o zwycięskiej rewolucji socjalistycznej w Rosji, w której aktywny udział brali litewscy robotnicy i chłopcy z Litwy, szybko rozpowszechniły się na ziemi litewskiej. Trwająca okupacja niemiecka uniemożliwiła rodomym siłom rewolucyjnym na rozwinięcie odpowiedniej działalności. Także i rodzaca się w połowie 1918 r., burżuazyjna państwowość litewska, od początku zmierzająca do zdławienia szerzących się w kraju nastrojów rewolucyjnych. Społeczeństwo nieufnie odnosiło się do Taryby, jako oficjalnej władzy państwowej, skompromitowanej służalcą współpracą z okupantem niemieckim.

Narastająca sytuacja rewolucyjna zaczęła kierować litewskich socjaldemokratach i komu-

niści zarówno miejscowi, jak i powracający z Rosji. Zaczęła ona przybierać na sile szczególnie po pokoju brzeskim, między Niemcami a Rosją Radziecką (3.11.1918 r.), kiedy to na Litwie zaczęli masowo wracać rewolucjonści. Aktywnie działała grupa socjaldemokratów wileńskich kierowana przez Pranasą Fidu—kievičiusa. W kwietniu 1918 r. została utworzona z inicjatywy Aleksandry Drabavičiūtės pierwsza komórka komunistyczna w Wilnie. W tym samym czasie tworzą się podobne komórki w terenie. Potrzeba chwili stała się doprowadzenie do zjednoczenia, do powołania scentralizowanej i jednolitej partii.

14 sierpnia 1918 r. zwołano do Wilna naradę rewolucyjnych socjaldemokratów, na której to powołano Komunistyczną Partię Litwy. Sprawy organizacyjne zajęło się Tymczasowe Centralne Biuro.

Pierwszy założycielski zjazd odbył się w dn. 1–3 października 1918 r. w okupowanym przez Niemców Wilnie. Uczestniczyło w nim 34 delegatów, reprezentujących 59 komórek komunistycznych i około 800 członków. Poszczególne posiedzenia odbywały się codziennie w nowym miejscu, w mieszkaniach komunistów. Uczestników posiedzeń obowiązywało przestrzeganie ścisłych zasad konspiracji.

Zjazd przyjął rezolucję wzywającą do pójścia w ślady proletariatu rosyjskiego, do wzięcia udziału w rewolucji proletariackiej na Litwie. Podkreślono wyraźnie marksistowsko-leninowski charakter partii, potępiono działalność partii burżuazyjnych oraz Tarybę jako narzędzie polityki okupanta.

Uchwalono także statut partii oraz wybrano 7-osobowy Komitet Centralny, w skład którego weszli m. in. P. Fidu—kievičius, student R. Pileris, nauczyciel S. Grybas i K. Kernovičius. W kilka tygodni później przybyli nielegalnie z Piotrogradu K. M. Kapsukas i Z. Aleksa—Angarietis i zostali dokooptowani do KC.

Charakterystyczna jest wypowiedź jednego z uczestników zjazdu: „Wiedzieliśmy, że dokonał się wielkiej i ważnej pracy. Odsobniono, odizolowano od siebie organizacje komunistyczne, które powstały na Litwie, zostały teraz zjednoczone. Narodziła się nowa partia, scentralizowana wola i chęć obrony interesów ludzi pracy”.

Tak, powstała partia, która rozpoczęła nową erę w rozwoju ruchu rewolucyjnego na Litwie.

ANTONI BOBRUS
asystent Zakładu Nauk Społecznych Akademii Medycznej w Białymstoku.

c.d. ze str. 1

zmaleją. W związku z czym — podkreśla — trzeba w następnym pięcioletnim zwiększyć program mieszkaniowy do 19,5 tys. mieszkań o powierzchni 1,5 mln metrów kwadr.

Nasuwa się pytanie: skoro buduje się tak dużo, to dlaczego sytuacja mieszkaniowa nie tylko nie polepsza się, lecz — co wynikało z wypowiedzi dyskutantów — nawet w niektórych miejscowościach pogarsza (oczywiście, nie w sensie warunków zamieszkania ludności, ale w stosunku do społecznych potrzeb).

Przyczyn jest wiele, które nakładają się na jedną podstawową: mimo niewskazanego tempa, w realizacji planu występują spore opóźnienia. Nawet w Łomży, gdzie ze zrozumiałych względów skupiono większość sił budowlanych, notuje się poważne zacięcia w tej dziedzinie.

Oto konkretny przykład: w ciągu ostatnich 2,5 lat zbudowano 5401 mieszkań, ale w tym 2.660 w budownictwie wielorodzinnym miejskim i to w większości w Łomży. Natomiast w budownictwie indywidualnym — decydującym w województwie o rozwiązaniu problemu — na planowane 7.500 mieszkań zbudowano 2611. Na przykład w dwóch zresztach w Łomży, na zaplanowanych do 1980 roku 200 domków jednorodzinnych, zbudowano zaledwie 10.

Ogółem pięcioletni plan budownictwa mieszkaniowego w województwie zrealizowany został dotychczas w około 40 procentach. Ogółem, co nie znaczy, że wszędzie w tym samym wymiarze, bo na przykład w Grajewie tylko w 27 procentach, a w Zambrowie w 19-tu. Bardzo słabo realizowane są zadania w gminach, zwłaszcza dla potrzeb pracowników rolnictwa.

Przypomnijmy: W planie na lata 1976–80 założono zbudowanie 13.552 mieszkań czyli o 62 procent więcej niż w poprzednim pięcioletciu.

Czyżby więc ambicje przeszły dzieło? Na pewno, nie. Podjęte zostały zadania nie tylko na miarę potrzeb, bo są one dużo większe, ale w oparciu o realne możliwości znacznego złagodzenia sytuacji mieszkaniowej. Nie-

stety, realizacja tak napiętych zadań nie jest sprawą ani łatwą ani prostą. Uwarunkowana jest ona różnymi czynnikami, które jak w całym kraju dają o sobie znać także w Łomżyńskim.

Zarówno analiza dokonana przez władze wojewódzkie, jak i dyskusja na Plenum wykazały, że główną barierą w realizacji planu jest brak w Łomży a zwłaszcza w gminach odpowiednich mocy produkcyjnych budownictwa. Generalny wykonawca programu mieszkaniowego — Łomżyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane, które dysponuje potencjałem umożliwiającym wykonanie w roku robót o wartości 280 mln złotych, nie jest w stanie zrealizować wszystkich zadań.

Przy konstruowaniu i uchwaleń programu wzięto pod uwagę zakładane w planach wzrosty mocy produkcyjnych, skuteczność przedsięwzięć inwestycyjnych, pomoc przedsiębiorstw spoza województwa. I są tego rezultaty: wystarczy wskazać na znaczny przyrost zdolności produkcyjnych LPB. Jak oświadczył dyrektor, Czesław Podbielski, również tegoroczne zadania przedsiębiorstwa wykonano w pełni, przekazując do użytku ponad 990 mieszkań.

Aczkolwiek życzenia władz Łomżyńskiego pod adresem BZB są wciąż spore i słuszne, to niemniej zwiększyła się także pomoc białostockich przedsiębiorstw podwykonawczych. Z istotną pomocą w mieszkaniówce Grajewą przyszła też „Przemysłówka”.

A własne inicjatywy? Zakładów pracy i indywidualnych osób przy wyrażaniu mieszkań i spółdzielczości mieszkaniowej przy zagospodarowywaniu osiedli, w rezultacie czego oddziałowane zostały moce budowlane do innych robót. Efekty są widoczne. Uważam, że zamierzenia w

miejskim budownictwie wielorodzinnym będą w pełni urzeczywistnione, z tym, że należy przyspieszyć budowy w gminach.

Gorzej natomiast — i to jest zasadniczy problem — przedstawia się sprawa ze zrealizowaniem planu pięcioletniego w budownictwie indywidualnym miejskim i wiejskim. Wznoszone jest ono wyłącznie w systemie gospodarczym, w oparciu o drobne zakłady rzemieślnicze.

Wprawdzie w województwie, dostateczna jest ilość budowlanych rzemieślników, ale nie dysponują oni odpowiednim sprzętem i kwalifikacjami.

Zatem: czy można było więcej zrobić?

Na tak postawione pytanie, z reguły słyszy się od-

powiedź twierdząca. Bo na pewno wyniki byłyby lepsze, gdyby budowlani częściej nie partaczyli roboty, wyrażając moc produkcyjną na usuwanie usterek (na osiedlu Południe) niemal w każdym domu są rażące niedoróbki), gdyby lepsze było zaopatrzenie w materiały (ten rok pod tym względem jest bodaj najtrudniejszy) i gdyby nie występował brak uzbrojonych terenów budowlanych (wiele budynków nie może być zasiedlonych z powodu braku wody, światła, kanalizacji).

To prawda, że w krótkim okresie czasu — gdy brak wyspecjalizowanych przedsiębiorstw — nie odrobi się ogromnych zaległości w infrastrukturze miejskiej. Prawdą też jest, że trudności obiektywne komplikują prace budowlanych. Jednakże spłót tych wszystkich okoliczności nie tworzyby tak dużych napięć i opóźnień, gdyby w większym stopniu wykorzystano istniejące rezerwy (można zwiększyć lokalną produkcję materiałów budowlanych i lepiej skoordynować pracę jednostek terenowych remontowo - budowlanych) i gdyby instytucje odpo-

wiedzialne za proces inwestycyjny wykazywały więcej operatywności w działaniu (przykład opóźnienia w przekazywaniu placów i w rozwiązywaniu ciepłownictwa). Wydaje mi się, że właśnie takiej oceny (poza krytyką dyrekcji WSM) zabrakło w obradach plenium. Nie kwestionuję zasadnych postulatów do BZB, ale — jak wiem — BZB też ma wiele słusznych uwag co do niedociągnięć oraz możliwości łomżyńskich inwestorów.

Jak w całym kraju, tak i w województwie łomżyńskim, zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jest podstawowym czynnikiem dalszego rozwoju i poprawy warunków życia mieszkańców. Podkreślił ten fakt I sekretarz KW PZPR — Waldemar Szpaliński, wskazując w swym wystąpieniu na konieczność wzmocnienia działań dla maksymalnego wykonania założeń przyjętych na bieżące pięcioletcie.

Czas nagli, a roboty jest pełne ręce. W budownictwie społecznym wielorodzinnym trzeba jeszcze zbudować 2.900 mieszkań, w tym — co jest sprawą niezmierznie ważną — 350 dla pracowników obsługujących rolnictwo w gminach, zaś budownictwie indywidualnym w miastach i na wsi prawie 4.900 mieszkań.

O tempie robót i wykonaniu planu zdecydować przede wszystkim dwa warunki: zwiększenia uprzedmiotowionej bazy produkcyjnej i przyspieszenia prac przy ubrajanu terenów pod budownictwo osiedlowe. O ile w pierwszym wypadku sytuacja nie wygląda najgorzej, bo wkrótce ruszy fabryka domów, wznosząca potencjał LPB, kształcą się nowe kadry w OHP i w przyszłości szkole budowlanej, zwiększa się pomoc zakładów pracy i indywidualnych użytkowników przyszłych mieszkań, to wprost źle przedstawia się sprawa robót inżynierskich, niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania miast. I tu konieczna jest pomoc specjalistycznych przedsiębiorstw Białostockich. Jednocześnie należy jak najszybciej stworzyć taki zakład przy LPB. Realizację bieżącej plan trzeba już przygotowywać się do nowych, jeszcze wyższych i trudniejszych zadań w przyszłym pięcioletciu.

RYSZARD
KLIMASZEWSKI

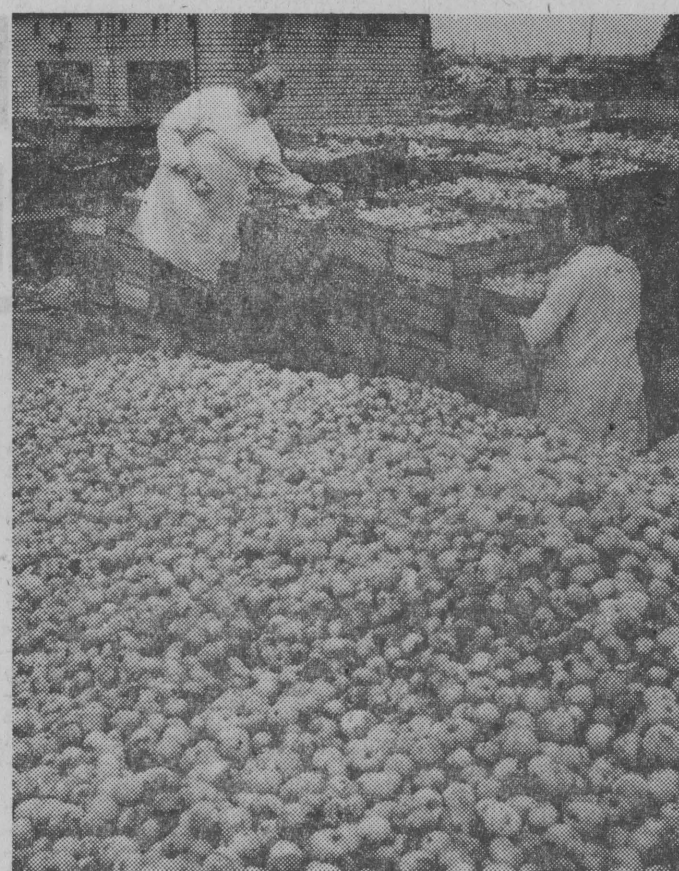
Przed zimą

Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego — wśród nich liczna reszka z kół łomżyńskich — solidnie traktują swoje obowiązki dotyczące zapewnienia zwierzyńca odpowiednich warunków.

Na tegoroczną zimę przygotowano już m. in. 1,5 tys. pasników, gdzie będzie wykładana karma dla zwierząt i ponad 3,5 tys. budek dla dokarmiania kuropatw. Ogółem łomżyńscy myśliwi zgromadzili około 500 ton paszy. Uzyskuje się ją m.in. z odpadów, które tworzą się w mieszalniach pasz i magazynach zbożowych. Spora ilość stanowią rośliny uprawne z poletek należących do kół łowieckich lub dzierżawionych. (no)

Pasnik w lesie na terenie gminy Turów (woj. łomżyński).

Fot. Gabor Lorinczy

Każdy dzień przynosi przetwórci większe ilości jabłek. Ich odbiór dokonuje Władysław Skrobot (na zdjęciu).

Witaminy
w słoikach

Choć Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego w Białymstoku mają swój znaczny udział w eksporcie, są producentem liczącym się przede wszystkim na krajowym rynku, głównie województw: białostockiego, łomżyńskiego, suwalskiego i ostrołęckiego. Oprócz zasadniczych asortymentów — marmolad, dżemów, kompotów, soków wysokosłodzonych, pulpy, wina, ogórków konserwowych, octu i muszard wytworzone są w tym wielozakładowym przedsiębiorstwie także konserwy mięsno-warzywne, majonezy i cukierki „krówki”.

Aktualny popyt i prognozy skłaniają dyrekcję do rozbudowy przedsiębiorstwa na miarę konsumpcyjnych potrzeb regionu. Pomijając tymczasem plany budowy nowej bazy przedsiębiorstwa, warto podkreślić wysiłek uczyniony na rzecz rozwoju plantacji, a podkijając troską o wystarczające ilości odpowiedniej jakości surowca. Założenie w roku ubiegłym plantacji w osiemnastu gminach i poszerzenie obszaru upraw w pozostałych stworzyły 240-hektarową bazę surowcową. W efekcie uzyskano w tym roku wzrost przerobu ogórków i warzyw o 70 proc. w porównaniu do roku ubiegłego, co z kolei możliwe było dzięki dalszemu zmechanizowaniu wielu prac ręcznych.

Nawet ogórków zakonserwowano o 14 ton więcej, aniżeli w ubr., czyli 390 ton; ponadto zrobiono więcej kompotów i o 100 proc. więcej pulpy. Rekomensując nieurodzaj ogórków wykonano w ubiegłym miesiącu 40 ton slipek w occie, a w bm. zamierza się wytworzyć następnych 40 ton.

Właściwie — jak twierdzi dyrektor przedsiębiorstwa, Zygmunt Pławgo — generalnie o nieurodzaju mówić nie można, bo byłoby to niegodne z prawdą. Po prostu jedne gatunki owoców i warzyw (na przykład czarne porzeczki, śliwki, reńklody) obrodziły, inne — nie. Pech w tym, że aura akurat nie dopisała tym najsmaczniejszym (BM)

Do końca roku Białostockie Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego w Białymstoku przekażą na rynek 750 ton konserw mięsno-warzywnych.

Fot. R. Sienko — CAF

Ambicje i potrzeby
Filipowa

W gminie FILIPÓW od kilku lat panuje duży ruch budowlany. Rocznie wydaje się tu około 100 zezwoleń na budowę. Około 65 proc. to budynki mieszkalne i stodoły, reszta zabudowania gospodarcze — chlewnie, obory, warsztaty itp. Efekty widoczne są wszędzie. W opinii naczelnika gminy — BENIAMINA SZYCA, przydział materiałów budowlanych są wystarczające. Szwankuje tylko rytmiczność dostaw, m.in. stali, blachy, kamionek, cementu. Stąd skargi niektórych rolników. Ogólnie biorąc jednak Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w Suwałkach wywiązuje się ze swych zobowiązań.

W tych warunkach pomyślnie rozwija się w gminie rzemiosło budowlane. Zarejestrowanych jest 14 rzemieślników prowadzących roboty murarskie, a wielu jeszcze wykonuje roboty „po cichu”, bez zezwoleń. Są specjaliści instalatorzy, elektrycy, hydraulicy, monterzy centralnego ogrzewania, stolarze. Jest wprawdzie tylko jeden zdun, ale kłopotów z postawieniem pieca nie ma. Zawsze znajdzie się jakiś majster — „ziółta rączka”.

W Filipowie, siedzibie gminy, są duże potrzeby mieszkaniowe. Jeszcze w tym kwartale rozpocznie się budowę trzech bloków spółdzielczych. Dwa z nich, 18-rodzinne, przekazane zostaną miejscowej Spółdzielni Kółek Rolniczych, a jeden blok będzie miał charakter ogólny. Roboty prowadzić będzie Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego.

Również w tym roku planuje się rozpoczęcie budowy nowego ośrodka zdrowia i kilku mieszkań dla lekarzy. Ośrodek i izba porodowa są już za małe i nie odpowiadają wymaganiom pod względem wyposażenia i standardu.

Urząd Gminy pragnie — niejako przy okazji — zagospodarować tereny torfowisk i bagien na tzw. Rogardzie wzdłuż rzeczki Filipówki. Są to dotychczas nie wykorzystywane grunty PFZ. Po nawiezieniu ziemi i zniwelowaniu terenu oraz częściowym uregulowaniu rzeki powstanie tam park o powierzchni około 5 hektarów. Pilnym zadaniem jest obecnie wytyczenie odpowiedniej drogi, gdyż wywozi się tam gruz „na dziko”. Część prac przy zagospodarowaniu terenów nad Filipówką wykonują społecznie sami mieszkańcy.

Ulice Filipowa sprawiają wrażenie schludnych i zadbanych. Przed kilkoma laty, przy

jeszcze urodę 6,5 tys. sztuk róż — składają się na ten widok. Wczasowicze, bawiący tu latem, wyrażali się o staraniach władz filipowskich w samych superlatywach. — Byłoby jeszcze ładniej — mówi p. Walicki — gdyby udało nam się otrzymać kosiarkę do trawy. O rózce starał się p. Walicki nawet w Zielonogórskim. Część sprowadził z Lubelszczyzny, część z Poznańskiego. Wynalazł je tam sobie tylko znanymi sposobami. Podobnie jak wioski topole, które już rosną w rynku. Podobnie jak setki i tysiące potrzebnych gospodarce komunalnej drobnostek. — Ba, żeby to wszystko szło tak jak z kwiatami — wzdycha. Najtrudniej postarać się o dobre, solidnego

Pełne ręce roboty

znacznym udziale czynów społecznych, położono chodnik, m.in. przy ul. Armii Czerwonej, 22 Lipca, 1 Maja i XXX-lecia PRL. Prace są kontynuowane. Obecnie układa się chodnik na ul. 1 Maja do Zakładu Mieczarskiego. Część ulic wymaga modernizacji. Władze nie mogą się jakoś uporać z projektowanym wyasfaltowaniem rynku. Eugeniusz Walicki, odpowiadający w gminie za gospodarkę komunalną, pragnie przy okazji tych prac wykreślić w rynku (nazwac restauracji GS) wygodny parking dla samochodów. Chciałby również zagospodarować na ten cel plac przy przystanku autobusowym. Są jednak kłopoty ze znalezieniem wykonawcy.

W dalszych planach inwestycji komunalnych jest ułożenie nawierzchni na ul. Andrzeja Wiszowatego (dawniej Poświętnej) oraz dalsza modernizacja oświetlenia ulicznego. Trzeba przyznać, że nawet teraz, w jesiennej porze, Plac Batorego prezentuje się bardzo ładnie. Estetycznie odmalowane ogrodzenie i ławki, solidnie wyłożone alejki, nie zgasia

wykonawce. Takimi drobiazgami jak nasze nikt nie chce sobie głowy zawracać...

Eugeniusz Walicki pracuje w swoim rezerwie 34 lata — pamięta dokładnie — od 20 listopada 1944 roku. Był m.in. jednym z inicjatorów założenia wodociągu. Rozpoczęło się to od akcji higienizacji wsi. Społeczniczy postanowili wykorzystywać moment do rozkręcenia budowy pierwszego wiejskiego wodociągu w ówczesnym województwie białostockim. Nie skończyło się na słomianym zapale. Najpierw wybudowano na rynku studnię głębinową, potem drugą na ul. Mieruszyńskiej. Teraz obie są już nieczynne, przestarzałe. Ale od tego się zaczęło. Wiele pomógł finansowo ówczesny Wzrost Rolnictwa WRN w Białymstoku. Wnieśli też swój społeczny wkład mieszkańcy. Dobry początek zachęcił wszystkich do budowy ulicznych hydrantów (tzw. źródeł czerpalnych). Filipowianie zobowiązali się zrobić społecznie wykopy, a po ułożeniu rur zasypać je i zrównać teren. Tak się też stało.

Przez dwa lata, w 1966 i 1967 trwała wyłożona praca, aż wreszcie w 1968 r. — a więc równo dziesięć lat temu — wodociąg przekazano do eksploatacji. Łączny koszt tej inwestycji wyniósł 7 mln zł.

Obecnie są na ulicach 24 źródła czerpalne, a łączna długość linii wodociągowej wynosi 4,5 kilometra. Jest też — trzecia już — studnia głębinowa w parku, a czwarta (awaryjna) powstanie przy ul. 22 Lipca. Planuje się też przedłużyć sieć wodociągową o dalszy kilometr. Będzie ona układana na ul. Armii Czerwonej i Greckiej, gdzie wytyczono teren pod budownictwo jednorodzinne. Jest już dokumentacja. W przyszłym roku rozpocznie się roboty ziemne.

— Nie mogę oddawać mowy p. Walicki — że za jednym zachodem nie założymy kanalizacji. Rozpocząć wszystko od nowa, to ogromny koszt. No, ale ludzi nie sposób było wówczas przekonać. Teraz widzą jak wielki to był błąd...

Kolejnym zmartwieniem władz gminnych jest zagospodarowanie kąpieliska nad Jeziorem Kamiennym. Wykupiony skrawek plaży jest stanowczo za mały w stosunku do potrzeb. Latem, gdy przebywają w Filipowie wczasowicze i dzieci na kolonijach w szkole, na plaży tłok nieczym w Sopocie. Tereny wokół jeziora stanowią własność prywatną, ale nie to jest główną przeszkodą. Aby poszerzyć plażę, trzeba najpierw zniwelować wysoką skarpe, a do tego potrzebny ciężki sprzęt. Łopatą góry nie przeniesiesz. Może ambitnym filipowianom przyjdą z pomocą władze wojewódzkie?

Filipów przed z górą stu laty utracił prawa miejskie, jednakże jego mieszkańcy nie mogą jakoś do tego przywyknąć. Z ich „miejskich” ambicji rodzą się wciąż nowe plany i projekty. Choć czasem trudno je zrealizować, stanowią w całej gminie ważny czynnik postępu.

K. PRÓCHNIEWICZ

Elektrownie atomowe ZSRR

Sa budynku Nowoworoneżskiej Elektrowni Atomowej widnieć wielki napis: „Niechaj atom będzie robotnikiem, a nie zwinierzem”. Przed niespełna 25 laty Związek Radziecki, pierwszy na świecie, użył siły atomu jako źródła energii elektrycznej. Liczba elektrowni atomowych w ZSRR wynosiła tu zaledwie 10. W latach 1976–80 zamierza się oddać do eksploatacji ponad 13 tys. MW elektrycznej mocy atomowej.

W europejskiej części ZSRR pracują takie wielkie elektrownie atomowe, jak leningradzka — o mocy 1,5 tys. MW, nowoworoneżska — 1,55 MW, kurska — 1000 MW. W rejonie tym buduje się obecnie elektrownie smoleńska, kalinińska, południowo-ukraińska i szereg innych potężnych siłowni atomowych. Ich lokalizacja w tej części terytorium ZSRR wynika stąd, że właśnie tutaj zużytkowuje się około 80 proc. całej wytwarzanej w kraju energii elektrycznej; natomiast naturalne możliwości paliwowe wynoszą tu zaledwie 25 proc. globalnych zasobów ZSRR. Co roku przewoży się więc ponad 350 mln ton umownego paliwa z wschodnich rejonów do zachodnich.

Wiedza • technika • nowoczesność • wiedza • technika •

Za rok będzie okrągły jubileusz. Oddział Wojewódzki NOT w Białym-Stoku ukończy 30 lat. Istnienia czy działalności? — bo wbrew pozorom nie są to synonimy.

Sekretarz Rady Oddziału ma na taką okazję komplet statystycznych danych i przykładów. Nie brakuje ich na korytarzach Domu Technika i w holu. Ma też powód do zadowolenia, bo dorobek wypada na ogólnopolskim formu zupełnie nieźle. Pod względem osiągnięć Białostocka plasuje się co prawda gdzieś w środku tabeli województwa. Zważywszy jednak, że przemysł jest tu mniej rozwinięty, niż w wielu innych regionach, a kadra inżynieryjno-techniczna — mniej liczebna pojęcie to należałoby ocenić wysoko.

Mamy 9650 członków stowarzyszeń naukowo-technicznych. Zapewne nawet więcej; bowiem pusta na razie rubryka dotycząca bieżącego roku, będzie dopiero wypełniana. To piętnastokrotnie więcej, niż w roku 1950, gdy Naczelna Organizacja Techniczna dopiero krzepła na tym terenie.

Mamy najlepszych: tych z Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, mechaników, elektryków i innych. Zaczynali skromnie — zwykłe grupki zapalczyków, z których część do dziś tworzy organizacyjny aktyw.

Niektórzy uniekstytuowali się znacznie później. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśników i Drzewiarzy założono na Białostocku w roku 1951. Dziś zajmuje pod względem liczebności drugie miejsce w oddziale. Stowarzyszenia: Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych, a także Ogrodnictwa powołano na początku lat sześćdziesiątych...

I choć są dobre przykłady (może niebył jeszcze powszechny?), a krzywa ilustrująca liczbę zrzeszonych idzie stromo w górę, to przecież niepokojące jest, że nie przybywa młodzi. W każdym razie młodzi inżynierowie i technicy nie garną się tak masowo w szeregi stowarzyszeń, jak byśmy sobie tego życzyli.

Postawa konsumpcyjna? Spojrzenie na społeczną robotę przez pryzmat osobistych korzyści? Chyba aż tak źle nie jest, ale fakty niepokoją. Właśnie młodzież, dysponująca często doświadczeniem wyniesionym z pracy w organizacjach akademickich, nie przejawia ochoty wykazania własnej aktywności po podjęciu pracy zawodowej. Ta młodzież, na której rzutkość i pomysłowość chcielibyśmy najbardziej liczyć.

Jeszcze jedna sprawa nie doczekała się ostatecznego rozwiązania. Członkowie stowarzyszeń zasklepiają się nadal we własnych, fachowych kręgach. Tymczasem codzienna

praca służyć ma całej narodowej gospodarce. Społeczeństwo chciałoby też skuteczność działania dostrzec. Ma do tego prawo, ale niewiele oczekuje.

W jaki sposób spopularyzować problematykę przedsiębiorstwa, pracę nad poprawą jakości i użyteczności wyrobów, pokazać park maszynowy, osiągnięcia załogi? „Dni otwarte”, bo tak nazywano okazje zorganizowanego poznawania produkcyjnych i naukowych tajemnic.

Nie przez przypadek wspomnę o kilku wybranych aspektach działalności; o tych, które są lub mogłyby stanowić widoczny dorobek NOT.

W jaki sposób spopularyzować problematykę przedsiębiorstwa, pracę nad poprawą jakości i użyteczności wyrobów, pokazać park maszynowy, osiągnięcia załogi? „Dni otwarte”, bo tak nazywano okazje zorganizowanego poznawania produkcyjnych i naukowych tajemnic.

Techniczne HORYZONTY

ich praca służyć ma całej narodowej gospodarce. Społeczeństwo chciałoby też skuteczność działania dostrzec. Ma do tego prawo, ale niewiele oczekuje.

Te informacyjną i propagandową szansę, obok oczywistych zadań szkoleniowych, stwarzają Dni Techniki, które po raz jedenasty zaczynają się dziś w Białymstoku. Program jest imponujący, z roku na rok bogatszy. W aktualnym naliczylem 65 rozmaitych sesji popularyzacyjnych, konferencji, odczytów, wystaw, gier racjonalizatorskich. Do współpracy przystąpili uczniowie i kadra z Technikum Mechanicznym. Godny uwagi jest fakt, że stowarzyszeniowa praca już w szkole znajduje uznanie.

Dni Techniki nie są naszym, białostockim wynalazkiem. Korzyści, jakie mogą przynieść doceniono najwcześniej w Bydgoszczy, później w kilku innych miastach, wreszcie tutaj. Dziś jest to impreza powszechna. Przejrzeliśmy

niektórych, trwając będą w Zakładzie Mleczarskim w Białymstoku. Gospodarze zaprezentują osiągnięcia techniczne w przemyśle mleczarskim, linie ciągłą produkcji masła, proszku, galanterii mlecznej.

W tym samym czasie młodzież szkolna będzie mogła poznać „od podszewki” Zakład Elektronicznej Techniki Obliczeniowej” w Białymstoku. Zaplanowano „otwarcie drzwi” laboratoriów naukowych Politechniki Białostockiej. Zainteresowani zapoznają się tam z przebiegiem badań pracowników Zakładu Dróg, Ulic i Lotnisk.

Nie będę daleki od prawdy jeśli dodam, że doradza ciekawość skłania niekiedy zwiedzających nawet do podjęcia przyszłej pracy zawodowej w wybranym przedsiębiorstwie. Okazja bezpośredniego zetknięcia się z pro-

cesem wytwórczym bądź pracą badawczą, bywa skuteczniejsza od najwymyślniejszych ogłoszeń o zatrudnieniu.

Podobną rolę spełniają wszelkie ekspozycje. W trakcie XI Białostockich Dni Techniki otwarto ich 13. Prezentowane są wyroby ze szkła i ceramiki, prace uczniów szkół zawodowych, meble z Białostockich Fabryk, części i podzespoły telewizji kolorowej, artykuły rynkowe przemysłu elektromaszynowego, wyroby nowych branż włókienniczych i odzieżowych, a nawet owoce i warzywa.

Demonstrowanie nowości niesie, niestety, fałz nieporozumień. Dystans między producentem i dystrybutorem nie maleje, klienci mają wciąż te same zastrzeżenia. Księgi wpisów wykładane na wystawach, pełne są adnotacji: gdzie i kiedy będzie można to kupić? Tymczasem obsługa odpowiada wymijająco. Tak było podczas wystawiania sprzętu oświetleniowego „Polam” i przy innych okazjach. Przepływ informacji, zresztą nie tylko w tej dziedzinie, jest stanowczo zbyt wolny. Pora zastąpić tę niewiedzę — konkretnymi. To warunek, by ekspozycje mogły zdawać swój propagandowo-informacyjny egzamin, a nie wprowadzały rozdrażnienia.

Takie refleksje towarzyszą organizatorom Dni Techniki nie tylko z tej, niejako świątecznej okazji. Każda impreza dostarcza nowych doświadczeń, a wnioski służą coraz skuteczniej, wytyczaniu najwłaściwszych kierunków dalszej pracy.

Dobrze się więc stało, że w tym roku po raz pierwszy, w organizacji XI Białostockich Dni Techniki, biorących udział wszystkie stowarzyszenia, reprezentowane w OW NOT. Spotrzeżenia i wnioski, na które przyjdzie czas w podsumowaniu, będą zapewne bogatsze niż dawniej.

ANDRZEJ POLAKOWSKI

NA ZDJĘCIU: prof. dr hab. Jerzy Szyrmer — twórca polskiej odmiany soi — na polniku doświadczalnym Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roslin w Radzikowie.

Soja — roślina z przyszłością

Soja jest jedną z roślin o najwyższej zawartości białka (40 proc.) i tłuszczu (20 proc.); posiada też wysoką wartość dietetyczną. Jej zalety znane były od dawna, a w starożytnych Chinach uznawana była za jedną z pięciu roślin „świętych”.

Największym producentem soi są dzisiaj Stany Zjednoczone (20 mln ha plantacji i plony 17—18 q/ha). Chiny — ojczyzna soi — zajmują 2 miejsce z 14 milionami ha plantacji, na których uzyskuje się stosunkowo niskie plony — 8,5 q/ha. Wzrastający stale popyt na soję przyczynił się do zwiększenia światowej produkcji w ostatnich latach aż o 54 proc.

Jest to roślina uniwersalna dla takich gałęzi przemysłu jak: tłuszczowy, rybny, młynski, piekarniczy, cukierkarniczy, farmaceutyczny i paszowy, który zresztą zużywa największe ilości tego cennego surowca. Łatwo przyswajalne białko sojowe stosowane jest w wielu zamożnych, wysokorozwiniętych krajach jako substytut mięsa i dodatk do jego przetworów.

Rozważając problem w kategoriach ekonomicznych trzeba również przyznać soi wiele zalet:

- pod względem zawartości białka 15 q soi odpowiada 40 q pszenicy,
- jeden hektar pszenicy daje — wg cen światowych — produkcję równą wartości plonu z jednego ha soi, ale ta ostatnia daje o ponad 300 kg więcej białka, a dodatkowo jeszcze ponad 250 kg oleju o wysokich walorach konsumpcyjnych i zdrowotnych,

- plon łatwoprzyswajalnego białka o walorach zbliżonych do białka zwierzęcego z 1 ha soi jest 2—3-krotnie wyższy niż przy uprawie innych roślin,
- koszt kilograma białka uzyskanego z soi jest 2—5-krotnie niższy od białka uzyskiwanego z fasoli, grochu, jęczmienia, ryżu, mięsa wołowego i wieprzowego,

- według amerykańskiego naukowca Dovringa — produkcja naturalnego bekonu wymaga dziesięciokrotnie większego arealu uprawowego niż wyprodukowanie tej samej ilości analogicznego produktu sojowego.

Usprawiedliwione jest więc duże zainteresowanie soją na całym świecie oraz badania i próby uprawy podjęte w ostatnich latach przez niemal wszystkie kraje europejskie.

W Polsce badania naukowe i doświadczenia z soją zapoczątkował przed 17 laty młody wówczas doktorant SGGW, dzisiaj pracownik Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roslin — prof. dr hab. Jerzy Szyrmer. Ich celem było zbadanie możliwości rozwinięcia uprawy soi w naszych warunkach klimatycznych i glebowych. Problem był niezwykle trudny; bowiem soja jest „rośliną ciepłolubną dnia krótkiego”. W tej sytuacji dojrzwienie większości znanych w światowej kolekcji odmian jest w Polsce znacznie utrudnione lub wręcz niemożliwe, a uzyskiwane plony byłyby nieopłacalne.

Potwierdziły to wieloletnie doświadczenia aklimatyzacyj-

ne sponad trzema tysiącami odmian. Trzeba było szukać nowej, oryginalnej odmiany, która mogłaby być uprawiana w naszym kraju. W wyniku długotrwałych badań naukowych, wielu krzyżowań i reinkombinacji genów prof. dr hab. Jerzy Szyrmer wraz z zespołem uzyskał nowe odmiany soi, z których jedna — AJMA — została już zarejestrowana jako oryginalna polska, a około 70 dalszych nowych odmian czeka na sprawdzenie.

AJMA stworzona została dla południowo-wschodnich rejonów Polski, gdzie — jak wynika z doświadczeń polowych — dobrze dojrzewa i daje plony wyższe od założonych, a w innych rejonach kraju nie niższe niż 15 q/ha.

Rządowy program optymalizacji produkcji białka uwzględnił również problem wdrożenia uprawy soi w Polsce uzależniając go od pozytywnych wyników badań naukowych, a także pierwszych uprawowych doświadczeń polowych. W latach 1978—80 plantacje soi zlokalizowane głównie w woj. rzeszowskim, przemyskim, tarnobrzeskim i zamojskim osiągnęły areal 2—5 tys. ha i pozwoliła na stworzenie podstaw nasiennej do dalszego rozszerzania upraw i produkcji. Jeśli ten etap uwieczniony zostanie powodzeniem, pod koniec przyszłej 5-latki własne plantacje powinny zaspościć nasze krajo- we zapotrzebowanie na soję białko konsumpcyjną — w całości, a na olej sojowy w 20 proc.

Opracowanie — CAF

Szczepionka przeciw próchnicy

Próchnica zębów jest jedną z tych, współczesnych chorób, które podobnie jak np. grypa, czy katar stale męczą ludzkość i na które do dziś medycyna nie znalazła skutecznej recepty. W krajach rozwiniętych na próchnicę zębów choruje ponad 95 proc.; a 75 proc. dzieci do lat trzech wymaga leczenia stomatologicznego.

W tym świetle obiecująco brzmią wyniki badań angielskiego immunologa prof. Thomasa Lehnera, który w angielskich i amerykańskich laboratoriach przeprowadził pozytywne próby leczenia próchnicy szczepionką.

Szwajcarscy uczeni wykazali natomiast, że drobnoustroje trwale przeciepiają się do powierzchni zębów a zarażony nimi organizm nie wytwarza przeciwciał, co jest przyczyną swobodnego rozwoju bakterii.

Przed kilkoma dniami mieliśmy okazję zwiedzenia Fabryki Samochodów Malolitrażowych w Bielsku Białym. Możemy więc odpowiedzieć na wiele listów, jakie nadeszły do Redakcji. Kilka spośród nich dotyczy informacji, która ukazała się w kilku dziennikach centralnych. Dotyczyła ona rzekomych prób z nowym modelem Fiata 126 P (wersja combi).

W rozmowach z kierownictwem FSM dowiedzieliśmy się, iż nie ma żadnej nowej wersji. Owszem, opracowano kilka propozycji nadwozi i właśnie jedna z nich została wzięta za nowy model. Według zapewnień dyr. Iskry, „maluch” swojej obecnej postaci będzie produkowany w ciągu najbliższych lat. Zmiany dotyczące poszczególnych modeli są znane. Będą to liczne odmiany różniące się wyposażeniem — od wersji standard — po wersję komfort.

Uwagę zwracała wersja „I” przeznaczona dla ludzi z niesprawnymi nogami. Jest ona na tyle uniwersalna, że po dokonaniu bardzo drobnej zmiany, „malucha” inwalidzkiego może prowadzić kierowca w pełnej sprawności fizycznej. Na liczne pytania o możliwość otrzymania tego samochodu przedstawiciele FSM-u rozkładali ręce. Twierdzili, iż oni są jedynie producentem, a nie dystrybutorem i w związku z tym nie wiedzą jakie plany ma handel. Określa to m. in. wielkość przyszłej produkcji.

Wielu ludziom FSM kojarzy się wyłącznie z produkcją „maluchów”. I jest to prawda, tyle że nieco zawężona. Otóż FSM — wielozakładowe przedsiębiorstwo — składa się z dwunastu zakładów w czterech województwach. Oczywiście, najważniejszymi są

To ciekawe

► Przenośny syntezator mowy dla niemych skonstruowała jedna z firm amerykańskich. Wykorzystując tzw. mikroschemat pamięci przyrządu zapisano 45 dźwięków języka angielskiego, 3 najczęściej używanych przedrostków i sufiksów, 16 krótkich fraz. Naciskając odpowiedni klawisz można budować z tych bloków i „półbrykatów” potrzebne zdania. Po naciśnięciu klawisza „mów” maszyna „wypowiada” ułożone zdanie.

► Doświadczalną produkcję nowego paliwa węglowodornego o nazwie „karbozel” podjęła szwedzka firma „Scaniainventor” z Helsingborgu. Paliwo to — twierdzą wynalazcy — nie zawiera praktycznie żadnych domieszek metali ciężkich ani siarki. Wytwarza się je ze zmieszanego węgla o ziarnach średnicy 40—50 mikronów, do którego dodaje się 30 proc. wody i 0,3 proc. składnika wiążącego.

► Przy budowie największego w RFN biurowca we Frankfurcie nad Menem konstruktorzy zastosowali oryginalną metodę zakładania

fundamentu. Miękki grunt wykluczył tradycyjne sposoby. Dlatego podstawę gmachu stanowi maszynowa, żelbetonowa płyta grubości 4 metrów, odlana w głębokim wykopie. W miarę jak budynek rośnie, zmienia się jej środek ciężkości. Aby zapobiec przekrzywieniu się płyty, ułożono pod nią 22 duże plastikowe poduszki, napełnione wodą. Można z nich spuszczać stopniowo wodę, wyrównując budynek w razie nawet minimalnego skrzywienia.

► W Szwecji opracowany został rodzaj papieru, którego przeznaczenie jest dosyć niezwykłe: będzie on miał bowiem zastosowanie w rolnictwie. Produkt ten o nazwie „Agripaper”, wykonany przy użyciu nowych metod zbierania i przetwarzania torfu (bo papier jest właśnie wytwarzany z torfu) ma zastąpić glebę w rejonach pustynnych. To znaczy za jego pomocą możliwy będzie rozwój roślin osadzone zostaną w papierze i który można rozścielać na pustynnych obszarach.

Ten okres, to już historia, której wstępny etap zakończył się w 1973 roku, kiedy to zmontowano pierwsze egzemplarze Fiata 126. Kolejnym etapem było wyprodukowanie 500 tysięcy samochodów (obok Fiata, w FSM powstają w dalszym ciągu popularne Syreny).

Warto wiedzieć, iż FSM spłaca swój kredyt dewizowy, wysyłając do Włoch zespoły napędowe. Pomyślnie rozwija się także eksport „maluchów”. W 1978 r. z wyprodukowanych 180 tys. Fiatów za granicę pojeździło ponad 38.600 sztuk, m. in. do RFN, Belgii, Szwajcarii i Jugosławii. Chętnych nabywców ciągle przybywa, a wprowadzenie kolejnych wersji i wzmocnionego silnika o pojemności 650 cm³ jeszcze zaostrzyło te apetyty.

W przyszłym roku zakłady FSM opuści półmilionowy Fiat 126 P, samochód, który w pełni przyczynia się do zmotoryzowania naszego społeczeństwa. (JAG)

Motocykl z ramką

Nie tylko „MALUCHY”

produkcje i montujące samochody, ale oprócz nich są jeszcze inne wytwarzające np. rowery (w Czechowicach Dziedzicach), obrabiarki (w Bielsku Białym), kosy i brzozy (w Wapienicy) i wyciągarki oraz wózki paszowe (w Skoczowie).

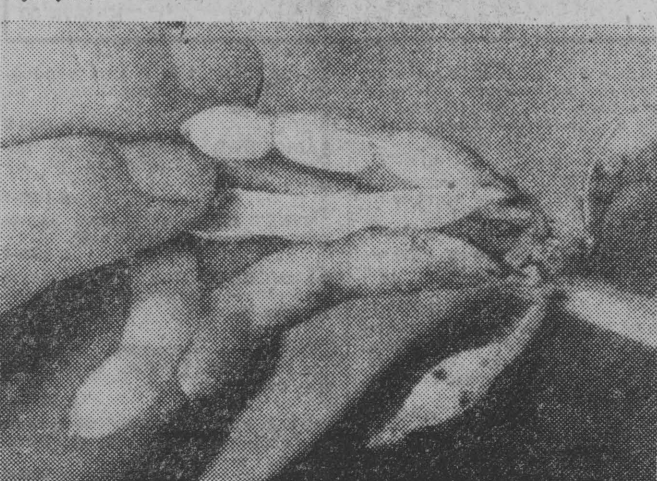
W październiku mija siedem lat od chwili podpisania kontraktu z Fiatem.

140 tysięcy elementów tablic rozdzielczych do Fiata 126 P wyprodukują w bieżącym roku białostockie zakłady „Ganz”. CAF — MPI

Doświadczalnia z uprawy soi prowadzone są w kilku rejonach kraju. Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Postępu Rolniczego w Poświętnem — mgr Antoni Korczyński w czasie badania jakości ziarna sojowych.

Nowa polska odmiana soi — AJMA — data dorodna, dojrzała ziarna i plon w doświadczeniach polowych od 15 — 21 q. CAF — Kwiatkowski

Zielone AKCENTY

Ktoś, kto ma dyplom magistra — inżyniera w kieszeni nie musi długo szukać miejsca pracy. Mamy ofertę, wziętą z tygodnika „Kultura”. Nie musisz być, magistrem, ani dyrektorem, ani prezesem, ani głównym specjalistą w zjednoczeniu. Nie zaspokajasz na żadnym wysokim stopniu, ale pohluszasz sobie na otwartej przestrzeni, na świeżym powietrzu, w bardzo zdrowych warunkach, osiągnąć szybko pełnię zadowolenia i satysfakcję zawodową. Bierz bez namysłu do ręki dat i bądź... pastuchem. Nie zwykłym poganiaczem bydła, nie brzydzącym dojarkiem, nie szefem oborowców, ale pastuchem doskonałym. To wielka sprawa. Dla ciebie i dla kraju.

JEST TO ZAWÓD — jak czytamy — piękny i ważny w naszej gospodarce. Dlatego nie składaj na apel, kończący artykuł. Brzmi on tak: „Czytelniku, jeśli twoje dziecko wykazuje wybitne zdolności — chłonną umysł, to kieruj jego wykształceniem i wychowaniem tak, by w przyszłości nadawało się na pastuch. Dzieci mniej zdolne, leńwie kierujcie do innych zawodów”.

PIERWSZY RAZ w naszej prasie sprawę postawiono tak jasno i odważnie. Dotychczas uważa się powszechnie, że zdolni wyruwają do miast, a najmniej obrotowi muszą zostać na wsi. Z tego powodu wezwanie jak

Magister z batem

to wezwanie — może być skwitowane oklaskami, lub też po prostu wyśmiane. Na pewno pokrzepi ono serca tych rodziców, którzy wesełniej — bez żadnych apeli — wystawili suwe nadzwyczajne dzieci do szkół i akademii rolniczych, by za lat kilka, wróciwszy na wieś z dyplomami w garści, zostali nobilitowani do rangi pastuchów. Jest to tak piękne i ważne, że wszyscy powinni się cieszyć, a i krowy nie mogą być niezadowolone z uczonych opiekunów.

NIE ZZYMAJ SIE WIEC, pastuchowi doskonałemu, że skończyłeś z cennych rad i pa-

WEŹMY KILKA PRÓBEK z artykułu „Pastuch doskonały”. Np. „Przez te 180 letnich dni krowa rusza żuchwą co osiemnastu tysięcy razy dziennie, a owca aż trzydzieści dwa tysiące razy. Jest to najwydajniejszy kombajn o własnym napędzie, który azot, białko i inne składniki mineralne, zamiatając jeżorem, samodzielnie i natychmiast przerabia na takie produkty rynkowe jak mleko i mięso”. Podajmy sobie „oryginalną” anatomię i fizjologię widziadła oczyma intelektualisty. Ważniejsze jest to, że już w szkole podstawowej uczono nas wszystkich odróżniania

chemii nieorganicznej od organicznej. Azot jest przeciw pierwiastkiem (krowa nie pobiera go, zamiatając jeżorem); białko — złożonym związkami organicznymi, zawierającym tenże azot. Powinno się pisać: zwierzę pobiera w paszy węglowodany, białko, tłuszcz, witaminy i składniki mineralne, które nie natychmiast, ale w długim procesie przemian biochemicznych zamieniają się w mleko i mięso. A tak mamy groch z kapustą.

DALEJ AUTOR PISZE, że zboża wymagają dużo nawozów sztucznych, w czasie siewu (a sukcesie pewnego pastucha z tytułem magistra zaledwy dwadzieścia przędzianek bydła z kwatery na kwatere „z dokładnością do 30 minut”, że doskonały pastuch musi znać 400 gatunków roślin... Tymczasem właśnie na takie pastwiska wysiewa się z reguły kilka razy więcej nawozów (np. w doświadczeniach prowadzonych w NRD do 1,2 tys. kg samego azotu na hektar, było to czterokrotnie z kwatery na kwatere co 2 lub trzy dni, pastuch doskonały nie zna kilkuset roślin na użytkach zielonych, ale kilkadziesiąt gatunków traw i motylkowatych oraz trochę chwastów, które nie są wcale niepożądane (większość stanowi jakby „przypływ”).

CIEKAWY ARTYKUŁ, którego autor miał niewątpliwie szlachetne intencje, traci swój blask przy takich błędach i uproszczeniach. Kandydat na pastucha doskonałego wołalboby, aby w fachowych sprawach zważanych z jego zawodem, zabierali głos ludzie do tego przygotowani.

MARIAN SUCHOŻEBSKI

SPÓŁDZIELCZE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT ELEKTRYCZNYCH

„ELEKTRYK”

w BIAŁYMSTOKU

POLECA USŁUGI

dla ludności i jednostek gospodarki uspołecznionej wykonywane w zakładzie przy ul. Poleskiej 49, tel. 314-86

w zakresie:

- ★ naprawy blach karoseryjnych samochodów wszelkich typów,
- ★ napraw bieżących samochodów osobowych i ciężarowych do 1,5 tony,
- ★ spawalnictwa i tokarstwa,
- ★ lakiernictwa samochodowego (na gorąco),
- ★ ładowania akumulatorów wszelkich typów w tym wózków akumulatorowych,
- ★ ustawianie zapłonów w pojazdach jedno- i dwusładowych.

Gwarantujemy solidne i terminowe wykonanie usług.

K 3751-1

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI MEBLI SKLEPOWYCH

„GOZAMET - WUTEH” w GORZOWIE Wlkp.

ZAKŁAD ZAOPATRZENIA I ZBYTU, ul. Fordońska 421
85-766 BYDGOSZCZ

oferuje do sprzedaży w roku 1979:

MEBLE I URZĄDZENIA SKLEPOWE

— meble sklepowe typ M-75, zestawy jubilerskie, regały i laski sklepowe, urządzenia do sprzętu sportowego, regały zapleczo-biblioteczarskie (również do archiwum itp.).

MEBLE GASTRONOMICZNE

— w szerokim asortymencie zestawy restauracyjno-kawiarniane, stoliki i krzesła restauracyjno-kawiarniane, klubowe i świetlicowe różnego typu, meble tarasowo-ogrodowe, regały restauracyjno-barowe itp. (stoliki i krzesła również w bieżącym roku).

PAWILONY I STOISKA KIERMASZOWE

— konstrukcje stalowe pawilonu handlowego typ „Merkury IC”, pawilony handlowe, stoiska przedsklepowe, kiermaszowe itp.

Na terenie n/zakładu mieści się stała ekspozycja poszczególnych wyrobów.

Wszelkich informacji o sprzedaży udziela

Dział Handlowy, tel. Bydgoszcz:

472-293 i 472-294, telex Nr: 0562813.

Zamówienia na powyższe wyroby prosimy składać pod wyżej wskazanym adresem.

K 3712-1

SKORZYSTAJ Z OFERTY JARMARKU

„PŁODY JESIENI”

A ZAPEŁNISZ SPŻARNIE DOMOWE OWOCAMI I WARZYWAMI NA ZIMĘ.

ZAPRASZAMY

NA TERENY WYSTAWOWE PRZY UL. KAWALERYJSKIEJ
W GODZ. 10—18.

ŻYCZYMY UDANYCH ZAKUPÓW.

WOJEWÓDZKI ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI ROLNICZYCH

„SAMOPOMOC CHŁOPIKA”

W BIAŁYMSTOKU.

K 3772-1

WPHW informuje, że

OD DNIA 15 PAŹDZIERNIKA 1978 ROKU

w związku z sezonem zimowym poszerza się asortyment artykułów branży sportowo-turystycznej o obuwie tyżwarskie do jazdy figurowej i hokejowej, sanki, dzwiernarstwo sportowe w sklepach rowerowych:

w BIAŁYMSTOKU przy ul. Malmęda 6
w BIELSKU PODLASKIM przy ul. Mickiewicza 87
w HAJNÓWCE przy ul. Lenina 12
oraz
w KOLNIE przy Pl. Wolności 21

Zapraszamy i życzymy udanych zakupów.

K 3776-1

WOJEWÓDZKA USŁUGOWA

SPÓŁDZIELNIA PRACY

ODDZIAŁ Nr 5

ZAKŁAD USŁUG MOTORYZACYJNYCH

w ŁAPACH

przy ul. Waryńskiego 82,

tel. 15-230

wykonuje usługi
dla ludności i jednostkom
gospodarki uspołecznionej

w zakresie:

* NAPRAWY SAMOCHODÓW OSOBOWYCH
MARKI „SYRENA” R-20

Usługi świadczymy solidnie, szybko i terminowo.

ZAPRASZAMY

do korzystania z naszych usług codziennie

w godzinach od 9 do 17

w soboty w godzinach od 9 do 15.

K 3679-00

MIEJSKI CECH

RZEMIOSŁ RÓŻNYCH

w BIAŁYMSTOKU

zawadamia, że

PRZYJMUJE ZAPISY

kandydatów

NA BUDOWĘ PAWIŁO-

NÓW RZEMIEŚNIC-

ZYCH NA TERENIE

m. BIAŁEGOSTOKU.

Zgłoszenia należy składać do biura Cechu w Białymstoku, ul. Warszawska 6

DO DNIA

30 PAŹDZIERNIKA

1978 ROKU.

K 3801-1

PAŃSTWOWY OŚRODEK

MASZYNOWY W SMOL-

NIKACH koło Stawisk,

woj. łomżyński

ZATRUDNI:

— mgr inż. lub inż. me-

chanika na stanowisko

głównego mechanika.

Warunki pracy i płacy

w/w Układu Zbiorowego

Pracy do uzgodnienia z

Dyrekcją POM.

K 3829-1

MŁOCARNIE MSC 6 w dobrym

stanie — sprzedam, Franciszek

Niedzielski, Kol. Stelmachowo, p-ta

16-073 Jezewo, woj. białostockie, g. 5178-1

MŁOCARNIE nową — sprzedam,

Jan Wisniewski, Żywiec, 11-812

Krukianki, woj. suwalskie, p. 1620-1

CIĄGNIK C-401, talarzówkę —

sprzedam, Bogdan Walesek, Kiej-

winie, 16-505 Berniki, p. 1620-1

PRZYCZEPE ciągnikowa, stan

dobry — sprzedam, Kolno, ul.

Lębno Duże 14, p. 1608-1

NOWY ciągnik „Urus” C 330 —

sprzedam, Łapy, ul. Manifestu

Lipowego 135, p. 5182-1

SPRZEDAM domek, wiadomość:

Białystok, ul. Krasińskiego 16,

p. 5140-1

SPRZEDAM dom, Białystok, ul.

Mohylewska 17, Mieszkanie wolne,

p. 5143-1

BUDYNKI z działką w Rybaltach

— sprzedam, wiadomość: Jan

Charzyński, Białystok, ul. Sien-

kiewicza 26 m. 44, p. 5144-1

DOM z dużym ogrodem — sprze-

dam, Hajnówka, Dzierżynskiego

30, p. 5152-1

DOM z zabudowaniami i garażem

— sprzedam, Marian Chodnicki,

19-200 Grajewo, ul. Kopernika 40,

p. 1583-1

DOM jednorodzinny, murowany —

sprzedam, Łomża, ul. Polna nr 76,

p. 1614-1

POŁOWE domu (bliznaka) stan

w dobrym — sprzedam, wiadomość:

Białystok, Kalinowskiego 8 „a”,

m. 12, Jędrzejów, p. 5154-1

DZIAŁKĘ w kol. Zawady, p-ta

Fasty — sprzedam, wiadomość:

Białystok, Kalinowskiego 8 „a”,

m. 12, Jędrzejów, p. 5154-1

POGOTOWIE telewizyjne — tel.

292-47 — Gałki, p. 5254-0

POGOTOWIE telewizyjne — tel.

222-46, Zawistowski, p. 5154-0

POGOTOWIE telewizyjne — tel.

252-01, Klibisz, p. 5153-0

NAPRAWA telewizorów — tel.

315-28, Drozdowski, p. 5151-0

NAPRAWA telewizorów — tele-

fon 264-92, Turczewski, p. 5153-0

POGOTOWIE telewizyjne — tel.

238-34, Talała, p. 5154-1

ANGIELSKI, niemiecki, francuski,

włoski — organizuje „Lingwista”,

Zapisy — w Ośrodku przy szkół-

CZSP w Białymstoku, ul. Nowot-

ki 1, tel. 319-03 godz. 8—16,

p. 3721-0

KURSY: dzwiernarstwo maszyno-

wego, slusarko-tokarskie, kon-

serwacji urządzeń chłodniczych,

spawania elektrycznego i gazowa-

go organizuje „Lingwista” Oś-

wiata”, Zapisy — Biuro Oddziału

w Białymstoku, ul. Lipowa 34 m.

13 „a” codziennie od 7.30 — 15.30

tel. 209-12, p. 3722-0

ZAKŁAD naprawy ęszników i

pomp paliwowych z ulicy Gdań-

skiej w Białymstoku został prze-

niesiony na ul. Moniuszki 67 „a”,

Jerzy Zarłewski, p. 3029-00

OSZCZĘDZAJ

na przyszłe potrzeby

Najkorzystniejszą formą oszczędzania na przyszłe potrzeby jest dokonywanie wpłat na książeczkę oszczędnościową PKO z wkładami premialnymi, gromadzonymi systematycznie przez okresy 5-letnie.

Wnoszenie wkładów w tej formie ułatwia zebranie oszczędności na:

- * większy zakup lub inwestycję,
- * wydatki związane z zawarciem małżeństwa,
- * wyposażenie dzieci,
- * uzupełnienie przyszłej emerytury itp.

Osoba zgłaszająca chęć otwarcia książeczki deklaruje wpłatę miesięczną wynoszącą 50 zł lub dowolną wielokrotność tej kwoty.

Wpłaty powinny być wnoszone systematycznie do dnia 15 każdego miesiąca. Wpłatę dokonaną po dniu 15 miesiąca uważa się za wniesioną w następnym miesiącu.

Po każdym 5-letnim okresie systematycznego oszczędzania PKO dopisuje do zgromadzonego wkładu wysoką premię pieniężną, która odpowiada oprocentowaniu 6,3 proc. w stosunku rocznym.

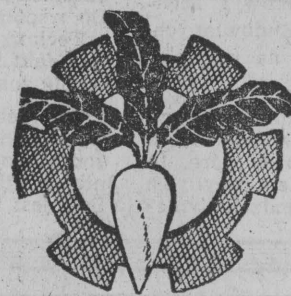
Np. przy wpłatach miesięcznych wnoszonych w wysokości 50 zł premia wyniesie:

- po 5 latach zł 500
- po 10 latach zł 2.250
- po 15 latach zł 5.700
- po 20 latach zł 11.450

Przy wpłatach stanowiących wielokrotność 50 zł premia odpowiednio wzrasta.

Blizsze informacje w PKO.

K 3673-1

P.P. CUKROWNIE

PODLASKIE

W ŁAPACH

zawadami

wszystkich plantatorów

BURAKA CUKROWEGO

z terenu działania Cukrowni „Łapy” i Cukrowni im. Fr. Malinowskiego w Sokółowie Podlaskim, że zgłoszenia na odbiór należności za dostarczone buraki w bieżącej kampanii będą przekazywane bezpośrednio do Banków Spółdzielczych w terminach przewidzianych umową kontraktacyjną (§ 8 umowy).

Dyrekcja

K 3792-0

ZARZĄD GMINNEJ SPÓŁDZIELNI

„SAMOPOMOC CHŁOPIKA”

w MIKOŁAJKACH

zawadami, że

od dnia 1 października do dnia 31 grudnia 1978 roku przeprowadza aktualizację rejestru członków spółdzielni i w związku z tym:

- 1) Członkowie Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Mikołajkach, którzy wyjechali poza teren działalności Spółdzielni, proszeni są o zgłoszenie się do biura Gminnej Spółdzielni w Mikołajkach w celu uaktualnienia zapisów dotyczących udziałów, lub też podania swoich obecnych adresów zamieszkania.
- 2) Udziały zmarłych członków Spółdzielni będą wypłacane ich spadkobiercom po przedłożeniu dokumentów uprawniających do otrzymania spadku po byłym członku Spółdzielni.
- 3) Udziały i dywidendy nie pobrane w terminie do dnia 31 grudnia 1978 r. zostaną przekazane na fundusz zasobowy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Mikołajkach.

K 3741-1

Rejon Energetyczny Białostocki przeprowadza odbiór energii elektrycznej za przerywy, które wystąpiły w miejscowościach: Monki, ul. Wyszowska od Kolejowej do Słowackiego, ul. Kolejowa od Gagarina, Białostockiej w dniach 17—20.10.1978 r. w godz. 7—15. Wywołane przerywy spowodowane będą przeładami urządzeń energetycznych. Blizszych informacji udziela Rejon Energetyczny Białostocki, tel. 22-11.

K 3785-1

Rejon Energetyczny Łomża przeprowadza odbiór energii elektrycznej za przerywy, które wystąpiły w miejscowościach: Łomża, ul. Wyszowska od Kolejowej do Słowackiego, ul. Kolejowa od Gagarina, Białostockiej w dniach 17—20.10.1978 r. w godz. 7—15. Wywołane przerywy spowodowane będą przeładami urządzeń energetycznych. Blizszych informacji udziela Rejon Energetyczny Łomża, tel. 34-41.

K 3784-1

Rejon Energetyczny Łapy przeprowadza odbiór energii elektrycznej za przerywy, które wystąpiły w miejscowościach: Monki, ul. Wyszowska od Kolejowej do Słowackiego, ul. Kolejowa od Gagarina, Białostockiej w dniach 17—20.10.1978 r. w godz. 7—15. Wywołane przerywy spowodowane będą przeładami urządzeń energetycznych. Blizszych informacji udziela Rejon Energetyczny Łapy, tel. 22-11.

K 3786-1

Rejon Energetyczny Augustów przeprowadza odbiór energii elektrycznej za przerywy, które wystąpiły w miejscowościach: Augustów, ul. Wyszowska od Kolejowej do Słowackiego, ul. Kolejowa od Gagarina, Białostockiej w dniach 17—20.10.1978 r. w godz. 7—15. Wywołane przerywy spowodowane będą przeładami urządzeń energetycznych. Blizszych informacji udziela Rejon Energetyczny Augustów, tel. 471 wewn. 77.

K 3787-1

NAPRAWA telewizorów. — tel. 293-38, Zukowski.

ANTENY instaluje. Tel. 228-83 — Kurtylo.

WPHW — usługi elektroniczne samochodowej, ul. Lipowa 45, tel. 223-06, godz. 9—17 (soboty 9—17).

WPHW — naprawa kucharek gazowych i piekarników elektrycznych, ul. Bohaterów Getta 3, w godz. 8—18, tel. 344-40 zgłoszenia napraw domowych.

WPHW — naprawa pralek, lodówek, ul. Sienkiewicza 42, w godz. 8—18, tel. 333-48, wew. 2, tel. 956 (poniedziałek 11—17), tel. 3705-0.

WPHW — naprawy telewizorów kolorowych i turystycznych, ul. Dobrowskiego 16, godz. 9—17 (poniedziałek 11—17), tel. 3705-0.

WPHW — pogotowie telewizyjne lub ekspresowe, tel. 333-33 lub 955 codziennie w godz. 14—20, niedziele w godz. 10—16.

K 3707-0

PRACA

PRZYJMUJE pomoc domową, Białystok, Al. 1 Maja 21 m. 15. Zgłaszać się po godz. 17.

POMOC domowa do trzyosobowej rodziny potrzebna. Białystok, Al. Sikorska, Gdańsk-Przybrzeże, ul. Tysiąclecia 4.

UCZCIWA pomoc domowa do dzieci 4 i 10 lat zatrudnienie natychmiast. Warunki bardzo dobre, Zofia Winiarska, 01-354 Warszawa, ul. Borowej Góry 8 m. 49.

ZATRUDNI piekarnik, Rawski, Białystok, Włocławska 17 (Piecarki).

ZATRUDNI dwóch elektryków. Praca w terenie. Wynagrodzenie bardzo dobre. Marek Małakowski, Białystok, ul. Zwycięstwa 33 m. 54 (po godz. 16).

JUBILER przyjmie prace, Kruk, Ostrów Mazowiecka, Batorego 12.

K 3450-0

LOKALE

MIESZKANIE spółdzielcze M-5 w Sienkiewicach, zamienienie na mieszkanie w Białymstoku lub w innym mieście. Wiadomość: Białystok, ul. Juchnickiego 13.

MIESZKANIE własnościowe M-4 w Białymstoku — sprzedam. Oferty kierować: Biuro Ogłoszeń nr 5189.

KUPIE M-3 lub M-4 w centrum Białegostoku. Białystok, tel. 225-76.

SPÓŁDZIELCZE mieszkanie M-4 w Bartoszewicach, wiadomość na podobne w Giżycku. Wiadomości: Giżycko, tel. 32-35 (po godz. 16).

PRZYJMUJE na mieszkanie pana. Białystok, Smilga 5.

PRZYJMUJE na mieszkanie jedną lub dwie osoby pracujące. Białystok, ul. Strzelecka 18 m. 2.

MŁODE, bezdzienne małżeństwo poszukuje pokoiu lub kawalerki w Białymstoku. Oferty Biuro Ogłoszeń nr 5189.

PRZYJMUJE na mieszkanie dwie dziewczynki. Białystok, ul. Dojlidzka 8 m. 4.

K 5142-1

SAMOCHODY

SPRZEDAM „Syrenę” 104 w dobrym stanie. Wiadomość: Grajewo, Os. 1000-lecia 1/8 (codziennie po godz. 16).

SAMOCOD „Syrena” 105 (rok produkcji 1976) — sprzedam, Zambrów, ul. Ostrowska 19, Orłowski.

p. 1623-1

SAMOCOD „Syrena” 104 — sprzedam, Augustów, ul. Kwaśna 28.

„SYRENA” 104 (rok produkcji 1972, stan dobry) — pilnie sprzedam. Roman Lepkowski, Pietrasze, 19-412 Wronki koło Olecka.

„SYRENA” 102 w dobrym stanie — sprzedam, Białystok, Angielska 13/2.

„FIATA” 125 p 1300 (rok 1974) — sprzedam Białystok, tel. 208-54 (po godz. 16).

NADWOZIE „Fiata” 125 p po wypadku (model przejściowy, bez wyposażenia) — sprzedam, Giżycko, Al. 1 Maja 4 „a”, t.p. 39-61.

Odpowiedzialność komendanta

Czwórć wieku pracy w milicji ma poza sobą komendant posterunku MO w Wydminach, st. sierż. sztabowy — JAN MIZURA.

— Wstąpiłem do MO — powiada — po odbyciu służby wojskowej. W moim wypadku był to od dawna przemysłowy wybrór. Uznałem, że w trudnych powojennych czasach męską sprawą jest służba na pierwszej linii, tam gdzie ciężko.

Jan Mizura pochodzi ze wsi w lubelskim. Rodzice w r. 1947 osiedlili się w pow. moraskim, gdzie otrzymali gospodarstwo. Pierwszym posterunkiem, w którym objął służbę, był Boguchwał w tym powiecie. Od siedemnastu lat pracuje w Wydminach.

Olimpiada Wiedzy Rolniczej

Od wielu lat uczniowie Zasadniczej Szkoły Rolniczej w Białobrzegach (gmina Augustów), wyróżniają się aktywnością i dumą zaangażowaniem w realizacji czynów społecznych na rzecz środowiska. Opiekunem koła ZSMP, skupiającego większość uczniów, jest dyrektor — Tadeusz Dolegowski.

Tegoroczne eliminacje gimnazjalne Olimpiady Wiedzy Rolniczej, będące jedną z form podnoszenia wiedzy rolniczej, odbyły się w Zasadniczej Szkole Rolniczej w Białobrzegach. W zawodach uczestniczyło 61 uczniów. Najlepszym okazał się Ryszard Drejer z Topilówki. Zdobył on 78 punktów na 95 możliwych.

Ryszard Drejer prowadzi gospodarstwo o powierzchni 14,4 ha. Specjalizuje się w hodowli bydła mlecznego. Od kilku lat uczestniczy w olimpiadach wiedzy rolniczej. (w-w)

Komunikat MO

KOMENDA MIEJSKA MO w AGUSTOWIE prowadzi dochodzenie przeciwko RYSZARDOWI DREJEROWI, właścicielowi karności zagarzającego w Augustowie ul. Armii Czerwonej. Wymieniony w latach 1975-1978 dokonał oszustwa na szkole ogólnokształcącej, podając się za funkcjonariusza organów ścisłego, wyłudził pieniądze w zamian za uniknięcie odpowiedzialności karnej za spowodowane wypadki drogowe, awantury itp. Posrednicy też w transakcjach karności sprzedaży pojazdów mechanicznych i obrotu dewizami, oszukiwali nabywców.

Osoby pokrzywdzone proszone są o skontaktowanie się z Komendą Miejską MO w AGUSTOWIE, pokój nr 22, telefon 441 wewn. 68 w godzinach 8-16, lub najbliższych sąsiadach, w celu przekazania informacji o bywalskiej.

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU

Teatr Dramatyczny im. A. Węgierski — nieczynny.
Państwowy Teatr Lalek — scena dla dorosłych (Rafala, ul. Dąbrowskiego 16) — „Arlekin”, godz. 10 i 17.

KONCERTY

Państwowa Filharmonia (ul. Podlesna 2) — Koncert Zespołu Jazzowego IRAKERE (Kul), godz. 19.

KINA

„Północ” — „Kieszonkowe”, prod. franc., kol. (od lat 12), godz. 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 3341, 3343, 3345, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3357, 3359, 3361, 3363, 3365, 3367, 3369, 3371, 3373, 3375, 3377, 3379, 3381, 3383, 3385, 3387, 3389, 3391, 3393, 3395, 3397, 3399, 3401, 3403, 3405, 3407, 3409, 3411, 3413, 3415, 3417, 3419, 3421, 3423, 3425, 3427, 3429, 3431, 3433, 3435, 3437, 3439, 3441, 3443, 3445, 3447, 3449, 3451, 3453, 3455, 3457, 3459, 3461, 3463, 3465, 3467, 3469, 3471, 3473, 3475, 3477, 3479, 3481, 3483, 3485, 3487, 3489, 3491, 3493, 3495, 3497, 3499, 3501, 3503, 3505, 3507, 3509, 3511, 3513, 3515, 3517, 3519, 3521, 3523, 3525, 3527, 3529, 3531, 3533, 3535, 3537, 3539, 3541, 3543, 3545, 3547, 3549, 3551, 3553, 3555, 3557, 3559, 3561, 3563, 3565, 3567, 3569, 3571, 3573, 3575, 3577, 3579, 3581, 3583, 3585, 3587, 3589, 3591, 3593, 3595, 3597, 3599, 3601, 3603, 3605, 3607, 3609, 3611, 3613, 3615, 3617, 3619, 3621, 3623, 3625, 3627, 3629, 3631, 3633, 3635, 3637, 3639, 3641, 3643, 3645, 3647, 3649, 3651, 3653, 3655, 3657, 3659, 3661, 3663, 3665, 3667, 3669, 3671, 3673, 3675, 3677, 3679, 3681, 3683, 3685, 3687, 3689, 3691, 3693, 3695, 3697, 3699, 3701, 3703, 3705, 3707, 3709, 3711, 3713, 3715, 3717, 3719, 3721, 3723, 3725, 3727, 3729, 3731, 3733, 3735, 3737, 3739, 3741, 3743, 3745, 3747, 3749, 3751, 3753, 3755, 3757, 3759, 3761, 3763, 3765, 3767, 3769, 3771, 3773, 3775, 3777, 3779, 3781, 3783, 3785, 3787, 3789, 3791, 3793, 3795, 3797, 37